

İNSAN HAKLARI ALANINDA SEÇİLMİŞ AB BELGELERİ

Avrupa Birliği
Türkiye Delegasyonu

Avrupa Birliği hakkında daha fazla bilgi için;

www.europa.eu ve **www.avrupa.info.tr**

Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayınlar Ofisi, 2015

Baskı ISBN 978-92-824-5444-2

doi:10.2860/1598

QC-04-15-802-EN-C

PDF ISBN 978-92-824-5446-6

doi:10.2860/538608

QC-04-15-802-EN-N

© Avrupa Birliği, 2015

Kaynak belirtilmesi şartıyla yeniden kullanılabilir.

İÇİNDEKİLER

AVRUPA BİRLİĞİ İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ EYLEM PLÂNI

Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini'nin Önsözü	5
Konsey'in 2015-2019 İnsan Hakları ve Demokrasi Eylem Plânı hakkındaki Kararları	7
AB İnsan Hakları ve Demokrasi Stratejik Çerçevesi	9
AB İnsan Hakları ve Demokrasi Eylem Plânı (2015-2019).....	15
I. Yerel aktörlerin tasarrufunu arttırmak.....	16
II. İnsan Hakları zorluklarını ele almak	22
III. Çatışmalara ve krizlere kapsamlı bir İnsan Hakları yaklaşımını temin etmek	30
IV. Daha iyi uyum ve tutarlılığı beslemek	35
V. Daha etkili bir AB İnsan Hakları ve Demokrasi destek politikası.....	42

KORUMANIN TEMİN EDİLMESİ

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI HAKKINDA AVRUPA BİRLİĞİ İLKELERİ

I. Amaç	51
II. Tanım	51
III. Giriş	52
IV. Uygulamaya Yönelik İlke Kuralları	53

TÜRKİYE'DEKİ İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARININ DESTEKLENMESİ VE SAVUNULMASINA İLİŞKİN AVRUPA BİRLİĞİ YEREL STRATEJİSİ

Bağlam	67
Türkiye'deki insan hakları savunucularını desteklemek ve savunmak amacıyla AB tarafından yapılanlar	71
EK Türkiye'deki AB Diplomatik Temsilciliklerinin İnsan Hakları Temas Noktaları	75

AVRUPA BİRLİĞİ DIŞ İLİŞKİLER VE GÜVENLİK POLİTİKASI YÜKSEK TEMSİLCİSİ FEDERICA MOGHERİNİ'NİN ÖNSÖZÜ

Görev süremın beő yılını kapsayan ikinci İnsan Hakları ve Demokrasi Eylem Plânı kritik bir zamanda, karmaşık siyasî ve insanî krizlerle ve sivil toplum alanının dünya çapında küçülmesiyle karşı karşıya olduğumuz bir zamanda geliyor. Bu zorluklar, AB'nin ve üye devletlerin İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi çerçevesinde, insan haklarını uygulama ve demokratik değerleri destekleme yönünde daha fazla gayret sarf etmelerini ve taahhütlerini yenilemelerini gerektiriyor.

AB bu zorluklarla tek başına yüzleşemez ve demokratik geçişler köklerini yerel gerçekliklerden almadıkları sürece başarıya ulaşamaz. İşte bu yüzden yeni Eylem Plânı yerel aktörlere ve sivil toplum kuruluşlarına yetki vermeye odaklanıyor. Birlik dışı etkinliklerimizin odağı daha küresel hale geldikçe, bölgesel güçlerle ve bölgedeki aktörlerle sıkı bağlar kurmak daha da önem kazanıyor. Mümkün olan hallerde AB'nin insan hakları politikası parlamentolar da dâhil yerel kurumlarla ve yerel insan hakları kuruluşlarıyla güçlü bir ortaklığı temel alacaktır; İHS'ler dâhil sivil toplum aktörleriyle yakın bir diyaloga girecek ve onlara sürekli destek sağlayacaktır.

Önümüzdeki yıllarda AB eylemini yönlendiren ilkelerden biri, bütün Birlik mekanizmalarının ve politikalarının daha eşgüdümlü kullanılması olacaktır. Bu eşgüdüm, bireylerin ve toplulukların haklarının, özgürlüklerinin sistematik olarak ihlâl edildiği ve geçim kaynaklarının ciddi tehlikeye sokulduğu çarpıcı siyasî ve insanî krizlerle karşı karşıya olduğumuz süreçte özellikle önemlidir. Eylemimiz bu tür krizlere kapsamlı bir karşılık sunabilmek için erken tespite, çatışmaların önlenmesine, ara buluculuk yapılmasına, hesap verebilirliğe ve geçiş döneminde adalete odaklanacaktır.

Kadınlar, değişimin kilit konumdaki taşıyıcıları ve uzlaşma ve barış süreçlerinin önemli aktörüdürler. Tam bu sebeple, cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlendirilmesi Eylem Plânı'nda bu kadar ön plandadır.

Günümüzde iç politika olarak görülen politikalar dünya çapındaki itibarımızı etkilemektedir. Komşularımızda ve ötesinde olup bitenler güvenliğimizi ve esenliğimizi etkilemektedir.

Bu durumda, insan haklarının AB'nin bütün etkinlikleri ve politikalarında başat unsur haline gelmesi (göç ve sığınma, terörle mücadele ve ticaret dâhil) Birlik içi ve dışı politikalarımız arasındaki uyumun ve eş etkinliklerinin artırılması kilit öneme sahiptir.

Önümüzdeki yıllarda uygulayacağımız program belirlenmiştir – şimdi zihinlerimizi kendimize koyduğumuz iddialı hedeflere ulaşmaya odaklamamız gerekiyor. Bunun için bütün ilgili aktörlerin – bütün AB kurumlarının, AB üye devletlerinin, sivil toplum kuruluşlarının – desteği ve taahhüdüne ihtiyacımız var.

Bu amaçla Konsey'in eylem plânının yayımlanmasını memnuniyetle karşılıyorum. Bu girişim, AB'nin İnsan Hakları dış politikasını daha uyumlu hale getirme, uluslararası ortaklarımız ve AB vatandaşları arasındaki farkındalığı arttırma yolunda değerli bir katkıdır.

KONSEY'İN, 2015-2019 İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ EYLEM PLÂNI HAKKINDAKİ DEĞERLENDİRMELERİ

Dış İlişkiler Konseyi, 20 Temmuz 2015

1. AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ve Avrupa Birliği tarafından sunulan "İnsan Haklarını AB Gündeminde tutma" ortak mesajını memnuniyetle karşılayan Avrupa Konseyi, 2015-2019 dönemi için yeni bir İnsan Hakları ve Demokrasi Eylem Plânı kabul etti. Konsey, bu Eylem Plânı'yla, Avrupa Birliği'nin insan haklarını destekleme ve koruma, dünya çapında demokrasiyi destekleme taahhüdünü teyit etmektedir.
2. AB İnsan Hakları ve Demokrasi Stratejik Çerçevesi'ne ve 2012-2014 Eylem Plânı'na dayalı olarak, Avrupa Birliği, insan hakları ve demokrasi konusundaki eylemlerinin etkisi ve uyumunu artırma yolunda hatırı sayılır ilerleme kaydetmiştir. AB ayrıca temel insan hakları sorunlarıyla ilgili Rehber İlkeler geliştirmiş, insan hakları ve demokrasi konulu ortak çalışmaların etkililiğini iyileştirmiş, çok katımlı eylemleri başarıyla desteklemiş ve insan haklarının AB'nin Birlik dışı eylemlerinin temelinde yer almasını sağlamıştır. Konsey, aynı zamanda AB İnsan Hakları Özel Temsilcisi Stavros Lambrinidis'in, AB insan hakları politikalarının etkinliğine, uyumuna ve görünürlüğüne büyük katkıda bulunan önemli çalışmalarını da memnuniyetle karşılamakta ve tam siyasî desteğini ifade etmektedir.
3. Günümüzde yaşanan karmaşık krizler, yaygın insan hakları ve temel özgürlük ihlalleri AB'nin giderek daha kararlı çabalar sarf etmesini gerektirmektedir. Bu Eylem Plânı AB'ye, elindeki mekanizmaları sistematik ve eşgüdümlü kullanarak, politika ve araçlarının etkisini artırarak, daha net odaklı eylemlerle zorlukların üstesinden gelme imkânı verecektir. AB, ulusal insan hakları kurumları ve sivil toplum dâhil yerel kurum ve organizasyonların etkinliğini ve bunlarla işbirliğini özel olarak vurgulayacaktır. AB, ayrımcılığın önlenmesi, cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlendirilmesi ilkelerini destekleyecektir. AB, aynı zamanda çatışmaları ve krizleri ele almaya ve önlemeye yönelik kapsamlı bir insan hakları yaklaşımını temin edecek, özellikle göç, ticaret, yatırım, kalkınma, işbirliği ve terörizmle mücadele alanlarında AB'nin Birlik dışı politikalarında insan haklarının başat konumda olmasını sağlayacaktır.

4. AB, 2012 İnsan Hakları ve Demokrasi Stratejik Çerçevesi'nde yer alan bütün insan hakları ve demokrasi gündemine, AB insan hakları rehberine, Konsey değerlendirmelerine ve strateji belgelerine bağlılığını sürdürmektedir. AB, farklı bölgelerden ülkelerle ortaklık içinde, uluslararası ve bölgesel kuruluşlarla ve sivil toplumla yakın işbirliğiyle bütün insan haklarının evrenselliği ve bölünmezliğini desteklemeyi ve korumayı sürdürecektir. AB, sivil toplum ve bağımsız medyanın gelişebileceği güvenli bir ortamı desteklemek için çabalarını arttıracaktır. AB, sivil toplum aktörleri ve İHS'lerin barış ve güvenliğe, istikrara ve refaha yaptıkları kilit önemdeki katkıları vurgular.
5. Konsey, Yüksek Temsilci'nin/Başkan Yardımcısı'nın ve Avrupa Birliği'nin AB'nin insan hakları politikasının tutarlı ve uyumlu bir uygulamasını destekleme konusunda oynadıkları önemli rolü takdir etmektedir. Eylem Plânı Avrupa Parlamentosu'nun yakın ilgisiyle ve paydaşlara, özellikle sivil toplum kuruluşlarına düzenli bir şekilde danışılarak uygulanacaktır. AB, insan hakları eylemlerine ilişkin kamu diplomasisini ve iletişimini iyileştirmeye kendini adanmıştır. 2017'de Eylem Plânı bir yarı dönem değerlendirmesine tabi tutulacaktır. Daha iyi uyumu temin etmek için bu değerlendirme dış finansman mekanizmalarının yarı dönem değerlendirmesine denk gelecektir. Konsey bütün ortakları bu Eylem Plânı'nın başarısına katkıda bulunmaya ve dünya çapında insan haklarını ve demokrasiyi desteklemeye davet eder.

20 Temmuz 2015 tarihli Dış İlişkiler Konseyi'nde AB İnsan Hakları ve Demokrasi Eylem Plânı'nın (2015-2019) Sunumu

AB, İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ STRATEJİK ÇERÇEVESİ

AB POLİTİKALARINDA İNSAN HAKLARI

Avrupa Birliği, barış ve istikrarı desteklemeyi, insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğüne saygıyı temel alan bir dünya inşaa etme kararlılığını temel alır. Bu ilkeler Avrupa Birliği'nin iç ve dış politikalarının dayanağını oluşturur.

İnsan hakları evrensel olarak geçerli yasal normlardır. Demokrasi evrensel bir arzudur. Dünyada, kadınlar ve erkekler insan hakları ve hukukun üstünlüğüyle desteklenen açık ve demokratik toplumlarda özgürlük, haysiyet ve güvenlik içinde yaşamak isterler. Sürdürülebilir barış, kalkınma ve refah ancak insan haklarına, demokrasiye ve hukukun üstünlüğüne saygı temel alındığında mümkündür.

Fakat insan haklarına ve demokrasiye saygının garanti edildiği söylenemez. Bunların evrensel kabulleri kültürel farklılıklar temelinde sorgulanmaktadır. Modern bilgi ve iletişim teknolojileri bireyler arasında serbest bilgi alışverişine imkân tanırken aynı zamanda otoriter devletlerin tehdit edici gücünü muazzam oranda arttırmıştır.

AB tüm bu zorlukların farkındadır ve herkesin insan haklarına kavuşmasına yönelik çabalarını güçlendirmeye kararlıdır. AB, dünya çapında özgürlük, demokrasi ve insan hakları taraftarlarını var gücüyle desteklemeye devam edecektir.

İNSAN HAKLARININ EVRENSELLİĞİNİ DESTEKLEMEK

AB, sivil ve politik olsun ya da ekonomik, sosyal ve kültürel olsun bütün insan haklarının desteklenmesi ve korunmasına bağlılığını bir kere daha tekrarlar. AB bütün devletleri Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi'nin hükümlerini uygulamaya, temel işçi hakları anlaşmaları, bölgesel insan hakları mekanizmaları dâhil kilit uluslararası insan hakları sözleşmelerini onaylamaya ve uygulamaya davet eder. AB insan haklarının evrenselliğine saygıyı baltalamaya yönelik bütün girişimlerin karşısında olacaktır.

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası AB Yüksek Temsilcisi'nin Ortak Tebliği, *'AB Dış İlişkileri merkezinde İnsan Hakları ve demokrasi — daha etkili bir yaklaşıma doğru'* bugüne kadarki politikanın etkisini hesaba katmakta ve daha fazla eylem için alanlar önermektedir ve Birlik dışı etkinlikler vasıtasıyla bu hedefleri desteklemek için bir AB insan hakları stratejisinin geliştirilmesi yolunda memnuniyetle karşılanan bir katkı teşkil eder.

TUTARLI HEDEFLERİN PEŞİNDEN GİTMEK

Avrupa Birliği Antlaşması'nın 21. Maddesi AB'nin bütün Birlik dışı etkinlikleri vasıtasıyla insan haklarını ve demokrasiyi destekleme kararlılığını yeniden teyit etmiştir. AB Temel Haklar Şartı'nın kanun olarak yürürlüğe girmesi ve AB'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne katılımı yoluyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yargı yetkisini kabul etme perspektifi, AB'nin bütün alanlarda insan haklarına bağlılığının altını çizmektedir. AB ve üye devletler kendi sınırları içinde insan haklarına saygıyı gerçekleştirmeye ve bu konuda örnek olmaya kendilerini adanmışlardır. Sınırlarının dışında da insan hakları ve demokrasiyi desteklemek AB'nin ve üye ülkelerin ortak sorumluluğudur.

AB dünya genelinde, insan hakları ihlallerini önlemeyi, ihlallerin gerçekleşmesi durumunda, kurbanların adalete ve telâfiye erişebilmesini ve sorumlu olan kişilerin hesap vermesini sağlamayı amaçlar. Bu amaçla AB, Birlik dışı eylemlerinde, insan haklarını, demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü destekleme çabalarını arttıracaktır. İnsan hakları ihlalleri yaşanabilecek krizler için erken uyarı ve önleme kabiliyetini ve mekanizmalarını güçlendirecektir. Ortak ülkelerle, uluslararası kuruluşlarla ve sivil toplumla işbirliğini derinleştirecek ve değişen koşullara uyum sağlamak için yeni ortaklıklar geliştirecektir. AB, demokrasiyi, özellikle gerçek ve güvenilir seçim süreçlerini, vatandaşın hizmetindeki temsilci ve saydam demokratik kurumların gelişmesini desteklemek için dünya genelindeki ortaklarıyla çalışmalarını güçlendirecektir.

BÜTÜN AB DIŞ POLİTİKALARINDA İNSAN HAKLARI

AB, dış etkinliklerinin istisnasız tümünde insan haklarını destekleyecektir. Özellikle, insan haklarının geliştirilmesini, ticaret, yatırım, teknoloji ve telekomünikasyon, internet, enerji, çevre, kurumsal sosyal sorumluluk ve gelişim politikalarına, ayrıca Ortak Güvenlik ve Savunma Politikasına ve istihdam ve sosyal politikanın dış boyutlarına ve terörizmle mücadele politikası dâhil özgürlük, güvenlik ve adalet alanına entegre edecektir. AB, işbirliği içinde olduğu ülkelerin uluslararası insan hakları yükümlülüklerini uygulamalarına destek vermek için, kalkınma işbirliği alanında, insan hakları temelli bir yaklaşım kullanacaktır.

İNSAN HAKLARINA İLİŞKİN AB ÖNCELİKLERİNİ UYGULAMA

AB hem çevrimiçi hem de çevrimdışı olarak ifade, fikir, toplanma ve dernekleşme özgürlüğünü desteklemeye devam edecektir; bu haklar olmadan demokrasi var olamaz. Birlik din ve inanç özgürlüğünü ve ırk, etnisite, yaş, cinsiyet ya da cinsel yönelim tabanlı ayrımcılıkla mücadele ederek ve çocukların, azınlık mensuplarının, yerli halkların, mültecilerin, göçmenlerin ve engellilerin haklarını savunarak her türlü ayrımcılıkla savaşılmalarını destekleyecektir.

AB ayrımcı mevzuatla, cinsiyet temelli şiddet ve ötekileştirmeyle savaşıarak tüm koşullarda kadın hakları ve güçlendirilmesi için mücadele etmeye devam edecektir. AB ekonomik, sosyal ve kültürel hakları desteklemek için çabalarını yoğunlaştıracaktır; AB temel hizmetlere evrensel ve ayrımcı olmayacak şekilde erişim sağlama çabalarını güçlendirecek, bu kapsamda özellikle yoksul ve hassas gruplara odaklanacaktır. Birlik, BM İş Hayatı ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri'nin uygulanmasını teşvik edecek ve buna katkıda bulunacaktır.

Ölüm cezası ve işkence, insan hakları ve insanlık onurunun ciddi biçimde ihlâlidir. AB bütün dünyada ölüm cezasının kaldırılmasına yönelik giderek büyüyen eğilimden güç alarak ölüm cezasına karşı uzun süredir devam eden mücadelesini sürdürecektir. AB işkenceye ve zalim, insanlık dışı ve küçük düşürücü muameleye karşı aktif olarak mücadele etmeye devam edecektir.

Tanzanya'da Kasım 2010 genel seçiminde seçmen kütüğünü kontrol eden seçmen

Adaletin adil ve tarafsız uygulanması insan haklarının korunması için zorunludur. AB adil yargılanma hakkını ve kanun önünde eşitliği destekleme çabalarını güçlendirecektir. AB uluslararası insancıl hukuka uyulmasını desteklemeyi sürdürecektir; silahlı çatışma kapsamında uygulanan cinsel şiddet dâhil, uluslararası toplumu ilgilendiren ciddi suçların cezasız kalmaması için, özellikle Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne taahhüdü çerçevesinde aktif olarak mücadele edecektir.

Bütün dünyada insan hakları için savaşılan cesur bireyler sık sık baskı ve tehditle karşı karşıya kalmaktadır; AB İnsan Hakları Savunucuları, İHS'ler için politik ve mali desteğini yoğunlaştıracak ve her türlü misillemeye karşı çabalarını arttıracaktır. Aktif ve bağımsız bir sivil toplum, demokrasinin işlemesi ve insan haklarının uygulanması için zorunludur; sivil toplumla iyi bağlar kurulması başarılı bir insan hakları politikasının mihenk taşıdır. AB Birliğin hem içindeki hem dışındaki sivil toplumla düzenli diyaloğuna büyük değer vermekte ve bazı ülkelerdeki sivil toplumun bağımsızlığını kısıtlamaya yönelik girişimlerden büyük endişe duymaktadır. Sivil topluma en fazla bağışta bulunan oluşumlardan biri olarak, AB Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Aracı (DİHAA/ EIDHR) kapsamında İHS'leri desteklemeyi ve fonlama işlemlerinin esnekliğini ve erişilebilirliğini arttırmayı sürdürecektir.

İKİ TARAF LI OR TAKLAR LA BİRLİK TE ÇALIŞ MAK

AB, insan haklarını, stratejik ortakları dâhil bütün üçüncü ülkelerle ilişkilerinin merkezine koyacaktır. AB'nin insan hakları politikası kesinlikle evrensel normlara dayalı olacak, ama her bir ülkenin koşulları için dikkatle tasarlanacak, bu bağlamda özellikle ülkelere özgü insan hakları stratejileri geliştirilecektir. AB daima üçüncü ülkelerle yapıcı bağlar kurmayı amaçlayacaktır; bunun ışığında Birlik ortak ülkelerle insan hakları diyaloglarını ve istişarelerini derinleştirmeye devam edecek ve bu diyalogların sonuç vermesini hedefleyecektir. AB bütün uygun iki taraflı politik diyaloglarda (en yüksek seviyeli olanlar dâhil) insan hakları sorunlarını aktif olarak gündeme getirecektir. Ayrıca Birlik ortak ülkelerle beraber, AB coğrafi finansman mekanizmalarının insan hakları öğrenimi ve eğitimine katkı gibi insan haklarını güçlendiren projeleri desteklemek için kullanılabileceği alanları belirleyecektir. Fakat AB insan hakları ihlalleriyle karşılaştığı zaman yaptırımlar ve kınama da dâhil elindeki bütün mekanizmaları kullanacaktır. AB üçüncü ülkelerle politik çerçeve anlaşmalarındaki insan hakları maddesini en iyi biçimde kullanmak için çabalarını arttıracaktır. Avrupa Komşuluk Politikası ülkelerinde, AB yerel kaynaklı, merkezinde demokrasi ve insan haklarının yer aldığı, kapsamlı bir politik reform gündemini desteklemeye kendini adanmıştır. Bu destek "daha fazlaya karşılık daha fazla" yaklaşımını da içerecektir. İnsan hakları AB'nin büyüme politikasının temel unsuru olmaya devam edecektir.

ÇOK TARAFLI KURUMLARLA ÇALIŞMAK

AB halen insan hakları normlarının tarafsız uygulanmasını denetleyebilecek ve bütün devletlerden hesap sorabilecek güçlü, çok taraflı bir insan hakları sistemine bağlıdır. AB insan haklarının evrensel olarak uygulanmasının doğruluğunu sorgulama girişimlerine gayretli bir şekilde direnecek ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda, BM İnsan Hakları Konseyi'nde ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nde insan hakları ihlallerine karşı çıkmaya devam edecektir. BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Ofisi'nin ayrıca antlaşma denetim kurumları ve BM Özel Prosedürlerinin bağımsız ve etkili olmaları zorunludur. AB, BM İnsan Hakları Konseyi'nin acil insan hakları ihlalleri vakalarını ele almaktaki öncü rolünün altını çezecek ve Konsey'in etkili işlemesine aktif olarak katkıda bulunacaktır; AB bu yolda, bütün ülkelerle işbirliği yapmaya hazırdır. AB İnsan Hakları Konseyi'nin bütün üyelerini en yüksek insan hakları standartlarını korumaya ve seçimden önce verdikleri vaatlere sadık kalmaya davet etmektedir. Evrensel Periyodik İnceleme'nin (EPİ) oluşturulmasını memnuniyetle karşılayan AB ve üye devletler, kabul edilen EPİ tavsiyelerini, ayrıca antlaşma denetim kurumlarının ve BM Özel Prosedürlerinin tavsiyelerini bütün üçüncü ülkelerle iki taraflı ilişkilerde gündeme getirecektir; üye devletler de bu tavsiyelerin kendi sınırları içinde uygulanmasını sağlamaya aynı derecede karardır. Gelecekteki EPİ turlarında AB üçüncü ülkelerin kabul ettikleri EPİ taahhütlerini ne kadar uyguladıklarını yakından izleyecek ve bunların uygulanmasını desteklemeye çabalayacaktır.

AB Avrupa Konseyi ve AGİT'in insan hakları alanındaki paha biçilmez çalışmalarına katılmaya devam edecektir. Birlik, bölgesel insan hakları mekanizmalarının sağlamlaştırılmasını teşvik etmek amacıyla Afrika Birliği, ASEAN, SAARC, Amerikan Devletleri Örgütü, Arap Birliği, İslâm İşbirliği Teşkilatı ve Pasifik Adaları Forumu gibi bölgesel ve diğer kurumlarla ortaklık kurarak çalışacaktır.

AB'İN BİRLİKTE ÇALIŞMASI

Avrupa Parlamentosu'nun demokratik etki alanı, özellikle insan hakları alanında yetki ve uzmanlığı beraberinde getirmektedir. Parlamento hâlihazırda özellikle kararları vasıtasıyla insan haklarının geliştirilmesinde öncü bir rol oynamaktadır. Avrupa Parlamentosu'nun, Konsey'in, üye devletlerin, Avrupa Birliği'nin ve AB Dış İlişkiler Servisi'nin birbirlerinin farklı kurumsal rollerine saygı gösterirken insan haklarına saygıyı artırma ortak hedefine ulaşmak için giderek daha yakın çalışmayı görev edinmeleri önemlidir.

© European Union, 2006

Gambiya'da Eylül 2006 başkanlık seçiminde bir sandıkta sırada bekleyen insanlar

© European Union, 2007

Peru'da Pozuzo ve Palcazúlu çocuklar

AB İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ EYLEM PLÂNI (2015-2019)

Bu Eylem Plâni'nin amacı, AB İnsan Hakları ve Demokrasi Stratejik Çerçevesi'ni, yeni zorluklara ortaya çıktıkları anda karşılık vermeye yetecek bir esneklikle uygulamaya devam etmektir. Bu plân şu anda Birlik dışı¹ etkinliklerde bulunan mevcut AB insan hakları ve demokrasi destek politikalarının bütünü, başta AB Rehber İlkelerini, araçlarını ve diğer kabul edilmiş pozisyonları, dış finansman araçlarını, özellikle Demokrasi ve İnsan Hakları Avrupa Araçlarını temel alır. Bu Eylem Plâni AB'nin birlik dışı etkinliklerinin insan haklarıyla ilgili yönlerini kapsar.

Eylem Plâni'nin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için, Avrupa kurumlarının birlikte çalışmaları, farklı kurumsal rollerine ve yetkinliklerine saygı göstermeleri ve uygun olan hallerde üye devletlerin Eylem Plâni'nin uygulamaları önemlidir. Listelenen eylemleri yerine getirme sorumluluğu, AB Dış İlişkiler Servisi'nin (EEAS) yardımıyla Yüksek Temsilci/Başkan Yardımcısı'nda ve Avrupa Birliği Antlaşmasıyla² tanımlanan kendi yetkinlik alanları kapsamında Komisyon, Konsey ve üye devletlerdedir. AB İnsan Hakları Özel Temsilcisi bu yetkiye uygun olarak Eylem Plâni'nin uygulanmasına katkıda bulunacaktır. Eylem Plâni 31 Aralık 2019'a kadarki dönemi kapsar ve uygulanması 2017'de değerlendirilecektir.

- 1 AB'nin genişleme politikası kapsamında aday ülkeler ve potansiyel adaylar için özel düzenlemelere zarar vermeden.
- 2 Bu Eylem Plânını uygulamak için özel adımlarla ilgili kararlar antlaşmalara uygun olarak alınacaktır. Eylem Plâni AB ile üye devletleri arasındaki yetkinlik bölüşümünü etkilemeyecek ve antlaşmaların 13. Beyanı uyarınca yorumlanacaktır.

AB İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ EYLEM PLÂNI (2015-2019)

Hedef	Eylem	Zaman Çizelgesi	Sorumluluk
I. YEREL AKTÖRLERİN TASARRUFUNU ARTTIRMAK			
a) Kamu kuruluşlarına kapsamlı destek sağlamak			
1. <i>Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının (NHRI/ UİHK'ler) kapasitesini desteklemek</i>	a. UİHK'lerin bağımsız kurumlar olarak can alıcı rolünü tanımak ve desteklemek ve AB'nin özellikle Paris Prensipleri'ne uygun olan kurumları destekleme ve onlarla bağlar kurma taahhüdünü tekrarlamak; bu UİHK'lerin özellikle İnsan Hakları Diyaloglarıyla ve üçüncü ülkelerin reformlarıyla ilgili olarak ülke seviyesindeki danışma süreçlerine katılımını arttırmak için çalışmak.	Devam Ediyor	Komasyon Hizmetleri (COM), EEAS, üye devletler (MS)
	b. Uluslararası Koordinasyon Komitesi bağlamında 'A' statüsüne sahip UİHK'lerin kapasitelerini güçlendirmek, 'B' statüsüne sahip olanların 'A' statüsüne yükseltimelerini desteklemek ve onların bölgesel ve uluslararası ağlarıyla işbirliği yapmak; bu sorunlara ilişkin çalışmalar AB Dış Finansman Araçlarının bir sonraki dönem ortası programlama dönemini beslemelidir.	2017'ye kadar	COM, EEAS, MS
	c. AB üye devletlerindeki UİHK'lerle ortak ülkelerdeki UİHK'ler arasında işbirliğini kolaylaştırmak.	Devam Ediyor	MS, COM

<p>2. Seçim süreçlerinin bütünlüğünü desteklemek ve Seçim Yönetim Kuruluşlarını güçlendirmek</p>	<p>a. Güvenilir, kapsayıcı ve şeffaf seçimleri, bağımsız ve etkili biçimde düzenlemek için, daha iyi özel diyaloglar kurarak ve seçim süreçlerinin bütünlüğünü destekleme amaçlı uzun vadeli strateji uygulayarak Seçim Yönetimi Kurumlarının rolünü ve kapasitesini ve bunlara duyulan güveni arttırmak.</p> <p>b. Siyasî partilerin ve sivil toplum kuruluşlarının katılımını, bilgiye erişimlerini, seçim sürecinin bütün aşamalarını gözlemlenmeleri dâhil, arttırmak amacıyla genel demokratik süreç boyunca Seçim Yönetimi Kurumlarıyla temel paydaşlar arasında katılımcı ve kapsayıcı diyalogu teşvik etmek; yurtiçi seçim gözlemcilerinin eğitimini geliştirmek.</p> <p>c. Seçim sürecinin bütün aşamalarında kadınların ve ötekileştirilmiş gruplara ait kişilerin daha fazla katılımını teşvik etmek.</p>	<p>Devam Ediyor</p>	<p>COM, EEAS, MS</p>
<p>3. Parlamento kurumların kapasitesini desteklemek</p>	<p>a. Parlamentoların yasama, bütçe ve gözetim imtiyazlarının gelişmesini desteklemek, parlamentoların ilgili uluslararası insan hakları yükümlülüklerini ve standartları gereken biçimde göz önüne alarak temel reform sorunlarına ilişkin kamusal tartışmalar yürütmelerine yardımcı olmak.</p> <p>b. AB ve AB üye devletlerinin iyi yönetim programlarına ve bütçe desteğine bir parlamento boyutu eklemek.</p>	<p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, MS</p>
		<p>2017'ye kadar</p>	<p>COM, EEAS, MS</p>

<p>4. <i>Adalet sistemlerine hedeflenmiş destek</i></p>	<p>a. Uluslararası insan hakları standartlarına ve yükümlülükleriyle ilgili bilinci arttırmak için yargı reformuna (hem ceza hukuku hem medeni hukukta) uygun avukatlık eğitimiyle eşlik etmek; insan hakları eğitimi ve gözetli koşullarını uluslararası standartlara çıkarmak için gözetli merkezlerine yardım da dâhil emniyet teşkilatlarında reformu desteklemek.</p> <p>b. İki taraflı ve çok taraflı düzeyde ortak ülkelerin yasal süreçlerin bütün aşamalarında adalete ve adil yargılamaya erişim bakımından uluslararası yükümlülüklerine uymalarını denetlemek ve desteklemek; uygun olan hallerde teknik işbirliği ve destek sunmak; yargı erkinin bağımsızlığını desteklemek; yerel düzeyde adalete erişimi kolaylaştırmak.</p>	<p>2017'ye kadar</p> <p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p>
<p>5. <i>Kamu kuruluşlarına kapsamlı destek sağlamak</i></p>	<p>a. Güçler ayrılığını, demokratik kurumların bağımsızlığı ve hesap verebilirliğini destekleme yoluyla iyiyönetimi ve hukukun üstünlüğünü güçlendirmeye devam etmek; çeşitli paydaşların çıkarlarını daha iyi yansıtmak için anayasal reformlar da dâhil reform süreçlerinde yurtiçi aktörlerin rolünü desteklemek.</p> <p>b. Yolsuzlukla mücadele alanında kamu kuruluşlarından hesap soran uzmanlaşmış kuruluşların kurulmasını desteklemek; kamu yönetiminin ve yolsuzlukla mücadele kurumlarının dürüstçe ve kamu kaynaklarını iyi yöneterek politikalar geliştirme ve uygulama kabiliyeti ve uzmanlığını güçlendirmek.</p>	<p>Devam Ediyor</p> <p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p>

6. <i>BM ve bölgesel İnsan Hakları ve Demokrasi mekanizmalarıyla işbirliğini güçlendirmek</i>	<p>a. Özellikle temel tematik sorunlara ilişkin ve önemli çok taraflı etkinliklerde eş etkinliklerin ve ortak girişimlerin peşinden giderek AB'nin BM ve bölgesel kuruluş ve mekanizmalarıla işbirliğini insan hakları ve demokrasi açısından güçlendirmek.</p> <p>b. Bölgesel insan hakları ve demokrasi mekanizmaları arasındaki diyalog ve kapasite oluşturma girişimlerini desteklemek.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM
b) Sivil toplumu canlandırmak			
7. <i>Sosyal ortaklar dâhil Üçüncü ülkelerin Sivil Toplum Kuruluşlarıyla (STK) ve yetkililer, parlamentolar ve STK'ler arasında daha güçlü ortaklığı desteklemek</i>	<p>a. En iyi uygulamaları ve çıkarılan dersleri hükümet, parlamento üyeleri ve sosyal ortakların temsilcileri dâhil sivil toplum arasında paylaşarak ve başka yöntemlerle yapılandırılmış bilgi alışverişlerini kolaylaştırmak ve desteklemek.</p> <p>b. STK'lar arasında en iyi uygulamaların değiş tokuş edilmesi ve çok paydaşlı diyalogun, insan haklarının ve medeni eğitimin geliştirilmesi gibi yollarla STK'ların hükümetlerden hesap sorma kapasitesini daha da güçlendirmek.</p> <p>c. Özellikle politikaları tasarlarken ve uygularken sivil toplumun görüşlerini göz önüne almak amacıyla yerel düzeyde AB'nin düzenlediği istişarelerin kalitesini arttırmak; AB Delegasyonlarının (AB DEL'leri) ülkelere sivil toplumla bağ kurmak için hazırladıkları yol haritaları kapsamında çok paydaşlı diyalogları (yetkililer, STK'lar, AB ve diğer aktörler) teşvik etmek.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
		Devam Ediyor	COM, EEAS, MS
		Devam Ediyor	COM, EEAS, MS

<p>8. <i>Kadınların ve kızların haklarını savunan STK'leri güçlendirmek</i></p>	<p>d. Politik çoğulculuğu ve partilerin hesap verebilir kurumlar ve uygulamaları beslemekteki ve ayrıca kapsayıcı ulusal reform süreçlerindeki rolünü güçlendirmek amacıyla AB'nin siyasî partiler ve yurttaş hareketleriyle kurduğu bağları arttırmak.</p> <p>Kadın örgütlerinin ve İnsan Hakları Savunucularının (İHS) kadınların ve kızların hakları için çalışmalarını ve bu konudaki savunmalarını desteklemek ve cinsiyet eşitliği ve kadın hakları sorunlarında karar vericilerden hesap sormakta daha güçlü bir rol oynamaya teşvik etmek; karar vericileri kadın örgütleri ve İHS'lerle diyalog kurmaya teşvik etmek.</p>	<p>Devam Ediyor</p>	<p>COM, EEAS, MS</p>
<p>9. <i>Uluslararası ve bölgesel forumlar dâhil İnsan Hakları Savunucularına (İHS'ler) desteği canlandırılmak</i></p>	<p>a. Risk altındaki İHS vakalarını yüksek düzeyli ziyaretler, diyaloglar ve görevler dâhil her fırsatta gündeme getirmek, İHS'lere karşı ihlâl vakalarında cezadan muafiyeti ele alarak, İHS koruma faaliyetlerinde AB Delegasyonlarıyla üye devlet Elçilikleri arasındaki yük paylaşımını ve koordinasyonu arttırmak, geçici barınma plânları ve acil durum vizeleri gibi ilgili mekanizmalara ilişkin en iyi uygulamaları paylaşmak, İHS'lerin korunması için BM'yi ve bölgesel mekanizmaları desteklemeye ve onlarla işbirliği yapmaya devam etmek, başta BM'de ve bölgesel kurumlarda olmak üzere İHS'lerle ve sivil toplum alanıyla ilgili çok yönlü girişimlere desteği artırarak İHS'lere tutarlı desteği güçlendirmek.</p> <p>b. Kırsal kesimlerde daha sık sosyal yardım faaliyetlerine, kadın hakları ve LGBTİ hakları konusunda çalışan, ötekileştirilmiş grupların hakları ve katılımını savunan İHS'lere daha sistematik desteği temin etmek.</p>	<p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, Konsey, MS</p>
		<p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, MS</p>

10. Sivil toplum alanına yönelik tehditleri ele almak	a. İHS'leri korumak için tasarlanmış mevzuatı, politikaları ve mekanizmaları geliştirmek ve desteklemek; özellikle ilgili AB Rehber İlkelerinin ve DİHAA kapsamında başlatılan AB İHS mekanizmasının uygulanmasını güçlendirmek.	2017'ye kadar	EEAS, COM, Konsey, MS
	b. Sosyal ortamlar da dâhil sivil toplum için yasal (yasalar ve düzenlemeler) ve uygulama ortamını (özellikle dış finansman konusunda keyfi yönetsel ve mali taciz veya kısıtlamalar) denetlemek ve değerlendirmek ve sivil toplum alanına tehditleri önceden hareket ederek belirlemek ve bildirmek ve bu tehditlere karşılık vermek için adımlar atmak.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
	c. Kamusal veya kamusal olmayan mesajlaşma yoluyla barışçıl toplanma ve dernekleşme özgürlüğüne getirilen haksız kısıtlamalara, sivil toplum alanının sınırlandırılmasına ve İHS'ler dâhil sivil toplumun çalışmalarını baltalama girişimlerine, örneğin İHS'lerin suç sayılmasına karşı çıkmak, iki taraflı görüşmelerde, insan hakları diyaloglarında, BM'de ve bölgesel forumlarda bu sorunların düzenli olarak gündeme getirilmesini temin etmek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS

Hedef	Eylem	Zaman Çizelgesi	Sorumluluk
II. İNSAN HAKLARI ZORLUKLARINI ELE ALMAK			
11. Çevrimiçi ve çevrimdışı olarak ifade özgürlüğü-nü korumak ve geliştirmek	a. İfade özgürlüğünü haksız yere baskı altına alan mevzuata, düzenlemelere ya da hükümet baskısına -iki taraflı ve çok taraflı olarak ve bölgesel forumlarda- karşı çıkmak; gazetecilere, blog yazarlarına ve diğer medya aktörlerine karşı şiddete engel olmak ve müdahale etmek için etkin adımlar atarak bu kişilerin çevrimiçi ve ayrıca çevrimdışı olarak taciz, siyasi baskı, sansür ve zulüm korkusu yaşamadan güven içinde çalışmalarına olanak sağlamak; özgür, çeşitli ve bağımsız medyayı güçlendirmek için çabaları desteklemek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
	b. Fikir ve ifade özgürlüğüne saygının, terörizmle mücadele, siber güvenlik, siber suçla savaş, bilgiye erişim politika ve programları ve ilgili diğer AB politikaları geliştirirken entegre edilmesini sağlamak.	2017'ye kadar	EEAS, COM, Konsey, MS
	c. Gizlilik ve veri koruması hakkında ilgili diyalogu hem iki taraflı olarak, hem de çok taraflı forumlarda geliştirmek; devletlerin iletişimin gözetimiyle ilgili mevzuatının ve prosedürlerinin uluslararası insan hakları hukuku kapsamındaki yükümlülükleri korumasını sağlamak.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS

<p>12. Din ve inanç özgürlüğünü geliştirmek ve korumak</p>	<p>a. İlgili paydaşlarla yakın işbirliği yaparak din ve inanç özgürlüğünün üçüncü ülkelerle ilişkilerin, ayrıca çok taraflı forumların gündeminde üst sıralarda kalmasını sağlamak; en iyi uygulama alışverişini geliştirmek ve merkezde, AB delegasyonlarında ve üye devlet elçiliklerinde din veya inanç özgürlüğünün çeşitli bileşenleri hakkındaki bilinci derinleştirmek.</p> <p>b. İlgili ortak ülkelerin ve diğer paydaşların din ve inanç özgürlüğüne ilişkin girişimleri, özellikle dini azınlık mensubu kişilerin haklarını koruyup geliştirerek dinlerini ve inançlarını şiddet, ayrımcılık, siyasi baskı, sansür ya da zulüm korkusu olmadan yaşamalarına izin veren girişimlerini teşvik etmek ve desteklemek.</p> <p>c. Kültürler arası ve dinler arası diyalogu ve dini ve diğer liderlerin din ve inanç özgürlüğünü sağlamadaki rolünü geliştirmek.</p>	<p>2017'ye kadar</p> <p>Devam Ediyor</p> <p>2017'ye kadar</p> <p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p> <p>EEAS, COM, Konsey, MS</p> <p>EEAS, COM, Konsey, MS</p>
<p>13. İşkenceyle, kötü muameleyle ve ölüm cezasıyla mücadele etmek</p>	<p>a. İşkence ve kötü muameleyi önlenmesi, hesap verme zorunluluğu ve rehabilitasyonu ve ölüm cezasını (kaldırılması, ertelenmesi ve minimum standartları) siyasi diyaloglar ve insan hakları diyalogları ve ortak ülkelere, bağımsız ulusal önleme mekanizmalarına ve sivil topluma destek yoluyla kapsamlı bir biçimde ele almak; terörizmle mücadele ve kriz yönetimi dâhil AB faaliyetlerinde ölüm cezasına, işkenceye ve kötü muameleye karşı tedbirleri yaygınlaştırmak</p> <p>b. Ölüm cezası, işkence ve zalim, insanlık dışı ya da küçük düşürücü muamele ya da ceza, mahkeme dışı yargısız ya da keyfi infazlar, zorlanmış kayıplar ve keyfi tutuklama ve gözaltılar arasındaki bağlantıları ele alan uyumlu bir yaklaşımı dikkatle hazırlamak.</p>	<p>2017'ye kadar</p>	<p>EEAS, COM, Konsey, MS</p>

	<p>c. BM, bölgesel kuruluşlar ve sivil toplumla yakın işbirliğiyle çalışarak işkencenin kesinlikle yasaklanmasını desteklemek için 10 yıllık küresel girişimi (İşkenceye Karşı Sözleşme Girişimi) desteklemek ve BM İşkenceye Karşı Sözleşme'nin (CAT) 2024'e kadar dünya çapında onaylanmasını sağlamak da dâhil ortak eylemler yürütmek; bu sözleşmenin ölüm cezasının kaldırılmasını amaçlayan isteğe Bağlı Protokolü'nün (OPCAT) ve Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin onaylanmasını ve uygulanmasını desteklemek.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
<p>14. Cinsiyet eşitliği, kadın hakları, kadınların ve kızların güçlendirilmesi ve katılımını geliştirmek</p>	<p>a. Kadına Karşı Her Türü Ayrımcılığın Yok Edilmesi Sözleşmesi CEDAW'da, Pekin Eylem Platformu kapsamında, Kahire Nüfus ve Kalkınma Bildirgesi'nde ve 2015 sonrası kalkınma gündeminde kadın hakları yükümlülükleri ve taahhütlerinin uygulanmasını hızlandırmak.</p> <p>b. AB birlik dışı etkinlikler ve kalkınma işbirliği bağlamında, özellikle kadın sünnetinin (FGM), çocuklarda erken ve zorla evliliğin, çatışmalardaki cinsiyet temelli ve cinsel şiddetin sona erdirilmesine odaklanarak kadınların insan haklarının korunmasına ve şiddetten uzak kalmalarına yardımcı olan etkinlikler yoluyla, kadınların ve kız çocukların fiziksel ve psikolojik bütünlüğünün, ekonomik, sosyal ve kültürel haklarının ve sosyal ve politik forumlarda seslerinin ve katılımlarının korunmasını hedefleyen eylemlere öncelik vermek; AB Kalkınma İşbirliğinde Cinsiyet Eşitliği ve Kadınların Güçlendirilmesi Eylem Planı 2010-2015'in (GAP) yerine geçecek bir plan geliştirmek ve uygulamak.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
	<p>c. Kadınlar ve erkekler için eşit fırsatlarla ilgili yeni bir strateji geliştirme gibi yollarla cinsiyet eşitliğini ve kadınların güçlendirilmesini destekleyip güçlendirmek ve toplam AB cinsiyet eşitliği politikasına uygun olarak hesap verebilirliği arttırmak.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM, Konsey

15. Çocuk haklarını geliştirmek, korumak ve yerine getirmek	a.	Çocukları şiddetten, istismardan, suiistimalden ve ihmalden koruma amaçlı çocuk koruma sistemlerine odaklanarak ortak ülkelerin çocuk haklarını geliştirmek, korumak ve yerine getirmek çabalarını desteklemek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
	b.	Özellikle eğitim, sağlık ve beslenme hakkına, ekonomik, sosyal ve kültürel haklara, sosyal korumaya ve çocuk işgücünün en kötü biçimlerine karşı mücadeleyle odaklanarak, daima çocuğun iyiliğini kılavuz edinen ortak ülkeleri çocuk haklarını geliştirmeleri, korumaları ve yerine getirmeleri için desteklemek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
	c.	BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin silahlı çatışmalara çocukların katılımı, çocukların satılması, çocuk fuhuşu ve çocuk pornografisiyle ilgili İsteğe Bağlı Protokol'lerinin onaylanmasını desteklemek ve bir iletişim prosedürüyle ilgili İsteğe Bağlı Protokol'e katılımı göz önünde bulundurmak.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
16. Ayrımcılık içermeyen bir ortamı beslemek	a.	Ayrımcılıkla Mücadele için AB Araç Takımı geliştirip çoklu ayrımcılık biçimleri dâhil her türlü ayrımcılığa karşı alınacak mücadele önlemlerini ana hatlarıyla belirtmek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, Konsey
	b.	Ortak ülkelerle ırkçılıkla, ırksal ayrımcılıkla, yabancı düşmanlığıyla ve ilgili tahammülsüzlükle mücadele etmek için stratejiler ve politikalar geliştirmeye ilişkin en iyi uygulamaların değiş tokuş edilmesini desteklemek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
	c.	Azınlık mensubu kişilerin haklarını korumayı ve geliştirmeyi ve bu sorunlar üzerine çalışan temsilcileriyle ve sivil toplumla bağlar kurmayı amaçlayan ortak ülke çabalarını ve BM'nin ilgili girişimlerini, ayrıca bölgesel kuruluşları desteklemek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS

d.	AB politikasını, BM Yerli Halkların Hakları Bildirgesi'ne ve 2014 Yerli Halklar Konulu Dünya Konferansı Sonuç Bildirgesi'ne uygun olarak uygun olarak daha fazla geliştirmek.	2016'ya kadar	EEAS, COM, MS
e.	LGBTİ kişilere karşı ayrımcılığın ortadan kaldırılması amacıyla üçüncü ülkelerde sivil toplumun görüşlerini hesaba katarak iki taraflı ve çok taraflı olarak çalışmaya devam etmek; Merkez'deki, AB Delegasyonlarındaki ve üye devlet elçiliklerindeki personelin LGBTİ sorunlarıyla ilgili bilincini arttırarak, bu sorunların ileriye dönük ele alınmasını sağlamak ve LGBTİ sorunları üzerinde çalışan yerel STK'lere desteği güçlendirmek.	Devam Ediyor	EEAS, MS, Konsey, COM
f.	AB'nin taraf olduğu BM Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'ye (UNCRPD) uygun olarak uygun olarak engellilerin eşit erişimini ve insan haklarından daha iyi yararlanmalarını sağlayarak, AB'nin Birlik dışı etkinliklerinde engelli kişilerin haklarının geliştirilmesini sağlamak; insan hakları faaliyetlerinde engellilik sorunlarını yaygınlaştırmak, engellilerin eşit katılımının önündeki engelleri kaldırmak ve sosyal katılımlarını iyileştirmek için hedeflenmiş eylemler geliştirmek; UNCRPD'nin 33.2 maddesine uygun olarak UNCRPD'yi desteklemek, korumak ve denetlemek için mekanizmaların işlemlerini desteklemek ve güçlendirmek, bu mekanizmaları ortak ülkelerde de kurmak; AB'nin UNCRPD'nin İsteğe Bağlı Protokolüne katılımı için gerekli adımları atmak.	Devam Ediyor	COM, EEAS, Konsey, MS
g.	Yaş temelli ayrımcılığa özellikle dikkat ederek yaşlı insanların insan haklarıyla ve özel ihtiyaçlarıyla ilgili bilinci arttırmak.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS

<p>17. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Hakları (ESCR) desteklemek için kapsamlı bir gündem oluşturmak</p>	<p>a. AB'nin dış yardım programlama dâhil dış politikasında ESCR'ye daha fazla odaklanmasını sağlamak, insan haklarının bölünmez ve birbirine bağlı olduğunun da altını çizmek; sosyal politika, sağlık, eğitim, yiyecek ve suya erişim ya da yaşam standardı gibi alanlarda insan hakları boyutunun açıkça tanınmasını vurgulamak; ulusal sosyal koruma zeminlerinin geliştirilmesini ve kapsamının artmasını ve daha yüksek sosyal garanti standartlarının aşamalı olarak uygulanmasını geliştirmek ve desteklemek.</p>	<p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, Konsey, MS</p>
	<p>b. AB ve üye devletlerin bütün ilgili personelinin ekonomik, sosyal ve kültürel haklara ilişkin uluslararası antlaşmalardan, özellikle işyerinde temel prensipler ve haklarla (ILO/ÜÇÖ temel sözleşmeleri) ilişkili olanlardan haberdar olmasını sağlamak, bu amaçla ekonomik, sosyal ve kültürel haklara ilişkin kapasiteyi güçlendirmek, politik ve işlevsel rehberlik geliştirmek; Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin isteğe Bağlı Protokolü'ne katılımı göz önünde bulundurmak.</p>	<p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, Konsey, MS</p>
	<p>c. Özellikle 'toprak ele geçirme' ve iklim değişimi bağlamında işçi hakları, toprakla ilgili insan hakları sorunları ve yerli halklar üzerine çalışan İnsan Hakları Savunucularına odaklanarak sosyal ortaklar dâhil ekonomik, sosyal ve kültürel hakları korumak için çalışan İHS'leri koruma çabalarını arttırmak.</p>	<p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, MS</p>

<p>18. İş ve İnsan Haklarında İlerlemek</p>	<p>a. Özellikle BM İş ve İnsan Hakları Rehber İlkelerinin (UNGPI'ler) ve UNGPI'lerin uygulanmasına katkıda bulunan diğer araçlar/girişimlerle ilgili olarak İş ve İnsan Hakları Rehber İlkelerinin uygulanma kapasitesini ve bilgisini arttırmak; bu bağlamda AB Delegasyonlarının ve üye devlet elçiliklerinin rolünü ve uzmanlığını güçlendirmek; ortak hükümetlerle ve bölgesel kuruluşlarla Birlik dışı etkinlik ve politika diyalogunda UNGPI'ler ve kurumsal sosyal sorumluluk hakkında bilinç oluşturmak; ortak ülkelerin Ulusal Eylem Planlarını (NAP'lar) kabul etmelerini desteklemek; geleceğe dönük olarak iş hayatı, sivil toplum, Ulusal İnsan Hakları Kurumlarıyla İş ve İnsan haklarıyla ilişkili sorunlar hakkında bağlar kurmak.</p> <p>b. Kurumsal Sosyal Sorumluluğa ilişkin toplam AB stratejisinde BM Rehber İlkelerinin etkili uygulanması için öncelikler dâhil iş ve insan haklarına güçlü bir şekilde odaklanılmasını sağlamak.</p> <p>c. BM Rehber İlkelerinin uygulanmasına ilişkin Ulusal Eylem Planları (NAP'lar) geliştirip uygulamak ya da BM Rehber İlkeleri'ni ulusal Kurumsal Sosyal Sorumluluk Stratejilerine (CSR) katmak; NAP'ların geliştirilmesinde deneyimi ve en iyi uygulamaları paylaşmak.</p>	<p>2017'ye kadar</p>	<p>EEAS, COM, MS</p>
		<p>2016'ya kadar</p>	<p>COM, Konsey, EEAS</p>
		<p>2017'ye kadar</p>	<p>MS</p>

Haiti'nin Port-au-Prince şehrinde öğrenciler

Temel Değişim ve Kalkınma için STK Eylemi (AFFCAD) Uganda'nın Kampala şehrinde çalışma fırsatlarını destekliyor (Eylül 2015)

Hedef	Eylem	Zaman Çizelgesi	Sorumluluk
III. ÇATIŞMALARA VE KRİZLERE KAPSAMLI BİR İNSAN HAKLARI YAKLAŞIMINI TEMİN ETMEK			
19. Erken uyardan önlleyici eyleme geçmek	a. Ciddi insan hakları ihlallerinin önlenmesi için bir araç olarak yeni AB Çatışma Erken Uyarı Sistemi'ni desteklemek ve en iyi biçimde yararlanmak.	Devam Ediyor	EEAS, Konsey, MS
	b. İnsan hakları diyaloglarında ve görüşmelerinde çatışma risklerinin ele alınması, uluslararası ve bölgesel kuruluşlarla daha fazla işbirliği yapılması gibi yollarla insan hakları raporlama ve erken uyarı/çatışma analizi alanlarında daha fazla uyumu temin etmek.	2016'ya kadar	EEAS, MS
	c. Ciddi insan hakları ihlallerine, özellikle kıyım suçlarına yol açabilecek kışkırtmaları denetleyecek ve onlara karşılık verecek faaliyetleri desteklemek; aslı sebepleri belirleyerek, karşı anlatılar geliştirerek, insan hakları eğitimi vererek ve özellikle çocuk ve gençleri hedefleyen barış inşaa etme girişimlerinde bulunarak nefret söylemi ve şiddet içeren aşırılığa karşı savaştaki faaliyetleri desteklemek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
	d. Kadınların çatışma önleme, ara buluculuk ve barış inşaa etme rolünü desteklemek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
	e. Yerel topluluklarla ve etkilenmiş çocuklar ve ebeveynlerle işbirliği halinde silahlı çatışmadan etkilenmiş çocuklar için önleme, karşılık verme ve (uzun vadeli) yeniden entegrasyon programlarının oluşturulmasını desteklemek (örneğin psiko-sosyal destek, sosyoekonomik yeniden entegrasyon, öğretim ve hayat becerileri eğitimi, ayrıca ailenin izini bulma ve yeniden bir araya getirme).	2017'ye kadar	EEAS, COM, MS

<p>20. Çok taraflı ve bölgesel seviyede çatışmaları ve krizleri ele alma kapasitesini iyileştirmek</p>	<p>a. BM Soykırımın Önlenmesi Özel Danışmanı ve BM Koruma Sorumluluğu Özel Danışmanı, ayrıca önleyici eylemlerle uğraşan diğer uluslararası ve bölgesel aktörler ve STK'larla işbirliğini ve onlara desteği arttırmak.</p> <p>b. BM Çocuklar ve Silahlı Çatışma Özel Temsilcisi'nin çalışmalarını desteklemek ve özellikle silahlı çatışmadan etkilenen çocuklara karşı ciddi ihlalleri sona erdirmek ve önlemek için Eylem Plânlarının geliştirilmesini, uygulanmasını ve denetlenmesini taraftarlık ve programlama etkinliklerini de içeren yöntemlerle desteklemek.</p> <p>c. Cinsel şiddete karşı uluslararası çabaların ve cinsel şiddet suçlarının etkili bir biçimde soruşturulması ve kovuşturmasının koordinasyonunu arttırmak için BM Çatışmada Cinsel Şiddet Özel Temsilcisi'nin, BM uzmanlar ekibinin ve BM Eylemi'nin çalışmalarını desteklemek.</p>	<p>Devam Ediyor</p> <p>Devam Ediyor</p> <p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p>
<p>21. Uluslararası İnsancıl Hukuka (UİH) uygulanlığı desteklemek</p>	<p>a. UİH uygunluk mekanizmasıyla ilgili devam eden görüşmeler ışığında, UİH'ye uygulanlığı geliştirmek konusunda AB Rehber İlkelerinin uygulanmasını değerlendirmek ve gereken hallerde iyileştirmek.</p> <p>b. BM'nin 31. Kızıl Haç Hareketi Konferansı'ndaki vaatlerini değerlendirmek, 32. konferans (Aralık 2015) için hazırlanmak ve 2019'daki 33. konferansa kadar takip etmek.</p>	<p>2016'ya kadar</p> <p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, Konsey, MS</p> <p>EEAS, Konsey, MS</p>

	<p>c. AB'nin özellikle Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası (OGSP) görevleri ve operasyonları bağlamında güvenlik güçlerine desteğinin BM insan hakları politikasına uygun olmasını, uygulanmasına katkıda bulunmasını sağlamak, uluslararası insan hakları hukukunun ve geçerli hallerde uluslararası insancıl hukukun geliştirilmesi, korunması ve yürürlüğe koyulmasıyla uyumlu olmasını sağlamak için politika geliştirmek ve uygulamaya koymak.</p> <p>d. İlgili hallerde AB Misyon Başkanları ve AB Sivil Operasyonlar Başkanları, AB Askerî Operasyonlar Komutanları ve AB Özel Temsilcileri dâhil uygun AB temsilcileri, belirli bir devlet ya da çatışma hakkındaki raporlarına UİH durumunun bir değerlendirmesini eklemelidirler. Ciddi UİH ihlâllerinin işlenmiş olabileceğini gösteren bilgilere özel önem verilmelidir; geçerli hallerde bu raporlar bir analizi ve AB tarafından alınabilecek olası önlemlerle ilgili tavsiyeleri de içermelidir.</p>	2017'ye kadar	EEAS, COM, Konsey
<p>22. Cezadan muaf olmayı sona erdirmek, hesap verilebilirliği güçlendirilmek ve geçiş hukukunu geliştirmek</p>	<p>a. Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) hakkındaki 21 Mart 2011 tarihli Konsey Kararı 2011/168/CFSP'nin uygulanmasının ve uygulanmasıyla ilgili Eylem Planı'nın kapsamlı bir değerlendirilmesini yapmak; bir AB/UCM Yuvarlak Masası'nın kurulmasını resmileştirerek ilgili çalışanların ortak çıkar alanlarını belirlemelerine, ilgili faaliyetlere ilişkin bilgi alışverişinde bulunmalarına ve iki kuruluş arasında daha iyi işbirliğini temin etmelerine izin vermek.</p>	2016'ya kadar	EEAS, COM, Konsey, MS

	<p>b. AB'nin Geçiş Hukukuna verdiği destekte yaşadığı deneyimlerini, zorlukları ve aldığı dersleri belirlemek için, bir haritalama egzersizini de içeren yöntemlerle Geçiş Hukuku hakkında bir AB politikası geliştirmek ve uygulamak; Geçiş Hukuku üzerine çalışan AB görevi personeline somut kılavuzluk ve eğitim sunmak, en iyi uygulamaları diğer tokuş etmek ve uyumu ve tutarlılığı beslemek için uygun görülen şekilde Komisyon hizmetleri ve EEAS ve AB üye devletleri kapsamında bir personel ağı kurmak; bölgesel kuruluşlar arasında işbirliğini geliştirmek için geçiş hukukuyla ilgili denetim ve raporlamayı arttırmak (İnsan Hakları Ülke Stratejileri dâhil) ve bölgeler arası diyalogu geliştirmek.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM, Konsey, MS
<p>23. OGSP plânlamasının, değerlendirmesinin ve yönetiminin bütün aşamalarında İnsan Haklarını yaygınlaştırmak</p>	<p>a. Geçerli olan hallerde sivillerin, özellikle çocukların korunmasına ve kadınlar ve kızların güçlendirilmesine ve katılımına vurgu yaparak insan haklarının ve uluslararası insancıl hukukun yaygınlaştırılmasıyla ilgili uygulamalı oryantasyon sağlamak için polisle, orduyla, hapisane hizmetleriyle ve yargı erkiyle beraber çalışan OGSP görevlerindeki personel için sektöre özel operasyon kılavuzluğu geliştirmek.</p> <p>b. OGSP sivil görevleri için; personelin önceden konuşlandırılması ve in-tibak eğitimi, konuşlandırılmış personelin göreve özel eğitimi, kademeli personel için uzmanlaşmış eğitim yoluyla yeni ortak davranış kurallarını geliştirme ve uygulama; kural ihlalleri hakkında istatistiklerin derlenmesi; askerî harekâtlarda konuşlandırılan personelde davranış standartları ve görevlerin/harekâtların konuşlandırıldığı yerel topluluklardaki farkındalığın artırılmasının temini için benzer adımlar atmak.</p>	2017'ye kadar	EEAS, Konsey, MS
	<p>b. OGSP sivil görevleri için; personelin önceden konuşlandırılması ve in-tibak eğitimi, konuşlandırılmış personelin göreve özel eğitimi, kademeli personel için uzmanlaşmış eğitim yoluyla yeni ortak davranış kurallarını geliştirme ve uygulama; kural ihlalleri hakkında istatistiklerin derlenmesi; askerî harekâtlarda konuşlandırılan personelde davranış standartları ve görevlerin/harekâtların konuşlandırıldığı yerel topluluklardaki farkındalığın artırılmasının temini için benzer adımlar atmak.</p>	2017'ye kadar	EEAS, Konsey, MS

	<p>c. AB'nin UNSCR 1325 ve 1820'yi uygulamasına Kapsamlı Yaklaşımın uygulanmasını güçlendirmek ve BM Yüksek Seviyeli Değerlendirmesi'ni ve gündemdeki sorunları (terörizmle mücadele, şiddet içeren aşırılık- la, insan kaçakçılığıyla mücadele dâhil) dikkate alarak kadınlar, barış ve güvenlikle ilgili tamamlayıcı kararları uygulamak, ayrıca Kapsamlı Yaklaşımın ilerlemesinin daha iyi rapor edilmesini sağlamak, UNSCR 1325 ilkelerini OGSP görevleri ve hareketlerinin uygulanmasına ve değerlendirme döngüsüne entegre etmek için stratejik bir planı kabul etmek ve bütün AB üye devletlerinin katılımını ve onlarla koordinasyonu iyileştirmek.</p>	2016'ya kadar	EEAS, COM, Konsey, MS,
--	---	---------------	------------------------

Hedef	Eylem	Zaman Çizelgesi	Sorumluluk
IV. DAHA İYİ UYUM VE TUTARLILIĞI BESLEMEK			
24. Göç/İnsan-kaçakçılığı/THB/göçmen kaçakçılığı/sığınma politikaları	a. Göçe ve Hareketliliğe Küresel Yaklaşım ve Göç hakkında Avrupa Gündemi'ne (GAMM) uygun olarak Hareketlilik Ortaklıkları ve Göç ve Hareketlilik hakkında Ortak Gündemler de dâhil üçüncü ülkelerle bütün göç ve hareketlilik diyaloglarında ve işbirliklerinde, ayrıca göçle ilgili anlaşmalarda, süreçlerde ve programlarda insan hakları tedbirlerini insan hakları etkilerinin analizini de içeren yöntemlerle geliştirmek; göç ve sınır kurumlarıyla kapasite inşası projelerine insan hakları eğitimi öğelerinin eklenmesini sağlamak.	2017'ye kadar	EEAS, COM, MS
	b. AB Kaçakçılıkla Mücadele Stratejisi'nin uygulanması için hâlihazırda atılmış adımları geliştirmek, öncelikli ülkelerle ve o ülkelerde çalışan uluslararası ve bölgesel kurumlarla ve bağışçılarla girilen politik, göç ve hareketlilikle, güvenlikle ve insan haklarıyla ilgili diyaloglardaki İnsan Kaçakçılığı (THB) görüşmelerine insan haklarını, mültecilerin haklarını ve kurbanların korunmasını tamamen entegre etmek; öncelikli ülkelerdeki AB Delegasyonları, İnsan Kaçakçılığı için atanmış irtibat kişilerinden tamamen yararlanacak ve ev sahibi ülke yetkilileriyle yapacakları İnsan Kaçakçılığı ile ilgili görüşmelerde insan haklarıyla ilişkili sorunları gündeme getireceklerdir; insan kaçakçılığı ve zorla çalıştırma sorunlarıyla ilgili temel uluslararası sözleşmelerin onaylanması ve uygulanmasını desteklemek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS

	<p>c. Ortak ülkelerle politik, insan haklarıyla ilgili ve başka diyaloglar yoluyla insan kaçakçılığıyla ilişkili insan hakları sorunlarını ele almak; AB Delegasyonlarını kaynaklarından azami ölçüde yararlanmaya teşvik ederek insan kaçakçılığının ve onun insan hakkı boyutunun ev sahibi ülke yetkilileriyle ve ayrıca sivil toplum, uluslararası kuruluşlar ve diğer bağışçılarla işbirliklerinde süreklilikle ele alınmasını sağlamak.</p> <p>d. Ülke içinde yerinden edilmiş kişilerin (IDPler) haklarını geliştirmek ve korumak için, kapasite inşaa ve 1951 Mülteci Sözleşmesi ve 1967 Protokolünün onaylanmasının desteklenmesi dâhil, ortak ülkeleri desteklemek.</p> <p>e. Çıkış ve geçiş ülkelerinde göçmenlerin adalet ve sağlığa iyileştirilmiş erişimini desteklemek; üçüncü ülkelerdeki düzensiz göçmenler için gözetli yollarına seçenekler geliştirmek ve gözetli alınan göçmenler için iyileştirilmiş gözetli koşullarını desteklemek; bu açıdan reşit olmayan yalnız insanlar dâhil hassas göçmenlere özellikle ilgi göstermek.</p> <p>f. Hem AB içerisindeki hem de AB dışındaki varış ülkelerindeki diaspora topluluklarıyla bağlar kurarak geçiş ülkelerindeki göçmenlerin ve mültecilerin karşı karşıya kaldığı insan hakları ihlalleri konusunda menşe ülkelerin bilincini geliştirmek ve diaspora gruplarının menşe ülkelerindeki insan hakları sorunlarını ele almaya yönelik çabalarını desteklemek.</p> <p>g. İnsan hakkı ihlallerinin temel bir itici faktör görevi gördükleri küçük ülkeleri belirlemek ve bu ihlalleri ele almak için siyasi ve diğer diyalogları ve programları daha iyi hedeflemek.</p>	<p>2017'ye kadar</p> <p>Devam Ediyor</p> <p>Devam Ediyor</p> <p>2017'ye kadar</p> <p>2016'ya kadar</p>	<p>EEAS, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p> <p>COM, EEAS, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p>
--	---	--	---

	<p>h. Öncelikli ülkelerle ilişkilerde devletsizlik sorununu ele almaya devam etmek; çabaları çatışmalar, insanların yerinden edilmesi ve devletlerin parçalanması sonucunda devletsiz nüfusların ortaya çıkmasına engel olmaya odaklanmak.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
<p>25. Ticaret/ yatırım politikası</p>	<p>a. Kilit uluslararası kurumlarla ve sosyal ortaklar dâhil sivil toplumla beraber yürütülen projelerle ve başka yollarla GSP+ lehtarlarının taahhütlerinin (ilgili insan hakları antlaşmaları ve UÇÖ sözleşmeleri) etkili uygulanması, yürürlüğe konması ve denetlenmesini desteklemek ve güçlendirmek.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM
	<p>b. Beklenen etki değerlendirmelerinde, sürdürülebilir etki değerlendirmelerinde ve nihaî değerlendirmelerde ticaret ve yatırım anlaşmalarının insan hakları etkilerinin analizine sağlam ve metodolojik olarak mantıklı bir yaklaşım geliştirmeye devam etmek; ticaret ve yatırım girişimlerinin insan haklarına etkisini değerlendirirken mevcut niceliksel analizi genişletmenin yollarını keşfetmek.</p>	2017'ye kadar	EEAS, COM, Konsey, MS
	<p>c. AB üye devletleri, gelecekte üçüncü ülkelerle müzakere edecekleri yeni ya da gözden geçirilmiş ikili Yatırım Antlaşmalarına (BIT'ler) AB seviyesinde müzakere edilen anlaşmalara eklenen hükümlere uygun Kurumsal Sosyal Sorumlulukla (CSR) ilgili hükümler de dâhil insan haklarına saygı ve onların yerine getirilmesiyle ilgili hükümler eklemeye gayret edeceklerdir.</p>	Devam Ediyor	MS

	<p>d. Kurumsal Sosyal Sorumluluk hakkında OECD Çok Ulusal Teşebbüsler için Rehber İlkeleri, BM Küresel Kompakt, BM iş ve insan hakları hakkında Rehber ilkeleri (UNGPs), Çok Ulusal Teşebbüsler ve Sosyal Politikayla ilgili UÇÖ Üç Taraflı İlkeler Bildirgesi ve ISO 26000 bünyesinde bulunanlar gibi uluslararası olarak tanınan prensiplere ve Rehber ilkelere saygının AB ticaret ve yatırım anlaşmalarına sistematik olarak eklenmesini hedeflemek.</p>	Devam Ediyor	COM
	<p>e. İnsan hakları ihlallerine yol açacak bir biçimde kullanılacak ICT ürünlerinin kontrolsüz ihracıyla ilişkili potansiyel riskleri hafifletmek için idam cezası ya da işkence için kullanılacak malların ticareti hakkında Düzenlemeyi (1236/2006) ve İki Kullanımlı Mallar Düzenlemesini (428/2009) düzenli olarak değerlendirmek.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM
<p>26. Terörizmle Mücadele (CT)</p>	<p>a. 2005 AB Terörizmle Mücadele Stratejisine uygun olarak AB'nin terörizme karşı kapsamlı eyleminin uygulanmasında İnsan haklarına ve hukukun üstünlüğüne tamamen saygı duyulmasını ve bunların üçüncü ülkelerde terörizmle mücadeleyle ilişkin bütün programların, mevzuatın, politikaların ve mekanizmaların merkezinde yer almasını, bu arada uygun görülen şekilde IHS'ye uygunluğun da sağlanmasını ve ilkel insanlı eyleme imkân tanınmasını sağlamak.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM, Konsey, MS
	<p>b. Toplama yönelik faaliyetler ve bilhassa İstikrar ve Barışa katkı Aracı kapsamındaki etkinlikler için uygulayıcıların sahada eğitilmesi yoluyla, AB'nin İnsan Hakları Terörle Mücadele alanında sağladığı rehberliğin kapsamlı bir şekilde yaygınlaştırılmasını sağlamak.</p>	2016'ya kadar	EEAS, COM

<p>27. Kalkınmada Temelli bir Yaklaşımın (RBA/HTY) Peşinden Gitmek</p>	<p>a. AB'nin kalkınma işbirliğinde haklar temelli, bütün insan haklarını kapsayan bir yaklaşıma geçme taahhüdünü uygulamaya koymak için eğitim ve kılavuzluğu, kapasite desteğini, sonuç odaklı denetim kılavuz ilkelerini ve değerlendirme kriterlerini kullanarak insan haklarının bütün AB kalkınma araçları ve faaliyetlerine tamamen entegre edilmesi için çalışmak, bu şekilde dönem ortası değerlendirmesini hedefleyerek 2016'da kalkınma işbirliğine haklar temelli bir yaklaşımın uygulamasının değerlendirilmesi içinde tam bir entegrasyon elde etmeyi amaçlamak; AB üye devletleri kalkınma işbirliği politikalarında giderek haklar temelli bir yaklaşımı entegre etmek için çalışacaklardır.</p>	<p>2016'ya kadar</p>	<p>COM, EEAS, Konsey, MS</p>
	<p>b. 2012 AB Bütçe Destek Politikası'nın bütçe desteğinin zorunlu bir ögesi olarak bir Temel Değerler değerlendirmesini ve özellikle bu bağlamda Sektör Reformu Sözleşmelerine haklar temelli bir yaklaşımın tamamen entegre edilmesini belirleyen 12. Ek'inin uygulanmasını değerlendirmek.</p>	<p>2017'ye kadar</p>	<p>COM, EEAS</p>
	<p>c. Kalkınmayla ilgili olmayan dış faaliyetlere haklar temelli bir yaklaşımın daha fazla uygulanması olanağını keşfetmek; kalkınma hakkına ilişkin tartışmalara katkıda bulunmak; 2015 sonrası Kalkınma Gündemi'nin insan hakları için sonuçlarını değerlendirmek.</p>	<p>2017'ye kadar</p>	<p>COM, EEAS, MS</p>

<p>28. Etki değerlendirilmelerinin (IA'lar) İnsan Haklarına saygıya katkısını güçlendirmek</p>	<p>a. AB faaliyetlerinin temel haklara etkisine ilişkin mevcut değerlendirmeyi geliştirmek, insan haklarının Komisyon'un dış etkisi olan ve muhtemelen insan haklarına kayda değer etkisi olacak teklifler için etki değerlendirmelerine eklenmesini geliştirmeye devam etmek; insan hakları etkilerinin analiziyle ilgili daha fazla kılavuzluk geliştirmek, bu türde analiz için uzmanlığı ve kapasiteleri güçlendirmek ve önemli insan hakları risklerine maruz kalan ilgili paydaş gruplarının iyi istişarelerini temin etmek.</p> <p>b. Komisyon'un dış etkileri olan AB müdahaleleri üzerindeki geriye dönük değerlendirmelerine insan hakları etkilerinin analizini dâhil etmek.</p> <p>c. Belirlenen potansiyel olumsuz etkileri ele almak ve pozitif etkileri en üst düzeye çıkarmak amacıyla etki değerlendirmelerinde yürütülen insan hakları etkilerinin analizleriyle insan hakları ülke stratejileri, insan hakları diyalogları ve finansman mekanizmalarının bütçe desteği/programlanması diğer insan haklarıyla ilişkili politika mekanizmaları arasında politika uyumunu temin etmek.</p>	<p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM</p>
		<p>Devam Ediyor</p>	<p>COM, EEAS</p>
		<p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM</p>

© Avrupa Birliği, 2015

© The European Union

Avrupa Konseyi Başkanı Donald Tusk Türkiye'de Suriye sınırı yakınındaki Nizip mülteci kampını ziyaret ediyor (Eylül 2015)

© Avrupa Birliği, 2015

Tacikistan'da kadın pamuk toplama işçileri

Hedef	Eylem	Zaman Çizelgesi	Sorumluluk
V. DAHA ETKİLİ BİR AB İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ DESTEK POLİTİKASI			
29. İnsan Hakları Diyaloglarının etkinliğini arttırmak	a. İnsan hakları diyalogları için belirlenen en iyi uygulamaları geliştirmek ve temel almak.	2017'ye kadar	EEAS, Konsey
	b. İnsan hakları ve demokrasi hususlarının bir ortak ükyle farklı sektör diyaloglarında hesaba katılmasını ve böylece genel iki tarafı stratejinin parçasını oluşturmalarını temin etmek.	Devam Ediyor	EEAS, Konsey
	c. Yıllık AB-STK diyalogu da dâhil insan hakları diyalogları bağlamında iç-dış koordinasyonu temin etmek; dış insan hakları diyalogları bağlamında daha iyi AB karşılığının verilebileceği bir dizi öncelikli insan hakları ve demokrasi sorunu tanımlamak ve ele almak.	2017'ye kadar	EEAS, COM, Konsey, MS
	d. BM ve diğer iki tarafı insan hakları forumlarındaki işbirliğini iki tarafı insan hakları ve politik diyaloga ve işbirliğinde yaygınlaştırmaya devam etmek; özellikle stratejik ortaklarla daha yakın işbirliği ve ortak eylemlerin belirlenmesi için çalışmak; uluslararası insan hakları standartlarına evrensel riayet için bastırmaya ve sonuç gözlemlerinin, tavsiyelerin ve ayrıca antlaşma denetim kurumlarının raporlarının, İnsan Hakları Konseyi'nin Evrensel Periyodik Değerlendirme'sinin ve özel prosedürlerin sistematik kullanımını için klavuzluk geliştirmeye devam etmek.	Devam Ediyor	EEAS, COM, Konsey, MS
	e. AB insan hakları diyalogları ve işişarelerinin değerlendirilmesine olanak sağlamak amacıyla bunlar için ilerleme öncelikleri, hedefler, yöntemler, göstergeler oluşturmak ve değerlendirmek.	2017'ye kadar	EEAS, Konsey

<p>30. İnsan Hakları Ülke Stratejilerinin (HRCS/İHÜS) görünürlüğü-nü ve etkisini arttırmak</p>	<p>a. İnsan Hakları Ülke Stratejilerinin ilkturundan alınan sivil topluma danışma ihtiyacı ve kamusal diplomasiinin önemli gibi derstleri hesaba katarak ikinci turu başlatmak.</p> <p>b. İHÜS'nin önceliklerini ve demokrasi analizini siyasi diyaloglara, raporlamaya ve yüksek seviyeli ziyaretlere entegre etmek.</p> <p>c. İlgili Konsey organlarına sunulacak ortak yıllık uygulama raporları vasıtasıyla İHÜS'nin takibini sağlamak.</p> <p>d. AB'nin ve üye devlet yardım programlarının İHÜS önceliklerinin uygulanmasını hesaba katmasını ve kolaylaştırmasını sağlamak.</p>	<p>2015/2016</p> <p>Devam Ediyor</p> <p>Devam Ediyor</p> <p>Devam Ediyor</p>	<p>EEAS, COM, MS, Konsey</p> <p>EEAS, COM, Konsey, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p>
<p>31. AB İnsan Hakları Rehber İlkelerinin etkili bir şekilde uygulanmasına odaklanmak</p>	<p>a. AB Rehber İlkeleriyle ilgili bilinçlendirmeyi ve AB Rehber İlkelerinin ve ilişkili kılavuzluk belgelerinin yayılmasını ve ayrıca AB Delegasyonlarındaki ve Büyükelçiler seviyesi de dâhil üye devlet elçiliklerindeki personelin eğitimini yoğunlaştırmak.</p> <p>b. Tek tek vakaların daha sistematik bir şekilde takip edilmesini ve Rehber İlkelerin uygulanmasında en iyi uygulamaların düzenli olarak değiş tokuş edilmesini desteklemek amacıyla Rehber İlkelerin uygulanması hakkında raporlar vermeyi sistematik hale getirmek ve ortak ülkelerdeki özel tematik sorunlar hakkındaki AB faaliyetlerine ilişkin kayıt defterleri başlatmak.</p>	<p>2017'ye kadar</p> <p>2016'ya kadar</p>	<p>COM, EEAS, MS</p> <p>COM, EEAS, MS</p>

<p>32. Seçim Gözleminin etkisini en üst düzeye çıkarmak</p>	<p>a. Uluslararası Seçim Gözlemi için İlkeler Bildirgesinin (DoP) uygulanmasını desteklemek ve yeniden taahhüt etmek, gözlem metodolojisinde DoP'yi uygulayan ODHIR gibi kuruluşlarla yakın bir işbirliği yapmak.</p> <p>b. AB EOMS ve AGİT/ODHIR Seçim Gözlem Görevleri tavsiyelerini AB ve AB üye devleti politik diyaloglarında ve demokrasi destek faaliyetlerinde kullanmak için en iyi uygulamaları güçlendirmek.</p> <p>c. Yenilikçi yardım dağıtım mekanizmalarını keşfederek seçim döngüsüne AB ve üye devlet desteğinin bütün yönlerinin uzun vadeli planlanmasını ve bütünleşmiş dağıtımını güçlendirmek.</p>	<p>2016'ya kadar</p> <p>Devam Ediyor</p> <p>2017'ye kadar</p>	<p>EEAS, COM, Konsey, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p> <p>EEAS, COM, MS</p>
<p>33. AB politikalarının, araçlarının ve finansman mekanizmalarının etkili kullanımını ve en iyi etkileşimini temin etmek</p>	<p>a. İnsan haklarını geliştirmek ve demokrasiyi desteklemek için kullanılan mevcut AB araçlarının, finansman mekanizmalarının ve raporlama mekanizmalarının (yani DJHAA, IHÜS, demokrasi analizleri ve eylem plânları, seçim gözleminde, seçim yardımıdan ve takip görevlerinden raporlar, Genişleme İlerleme Raporları, ENP ilerleme raporları ve eylem plânları, sivil toplum bağ kurma yol haritaları, İyi Yönetişim ve Kalkınma Sözleşmeleri için temel değerler değerlendirmeleri, bütçe desteği için risk yönetimi çerçeveleri) uyumunu ve tamamlanmış değerlendirmeleri artırarak ve o mekanizmalar için yürütülmüş değerlendirme prosedürlerini göz önünde bulundurmak.</p> <p>b. Demokrasi desteği pilot egzersizinin 1. ve 2. neslinden çıkarılan dersler ve belirlenen boşluklar temelinde demokrasi analizi ve desteğini güçlendirmek ve AB Delegasyonlarının ve AB üye devlet elçiliklerinin uyumlu bir biçimde demokrasi üzerinde çalışma kapasitesini güçlendirmek.</p>	<p>2017'ye kadar</p>	<p>EEAS, COM, Konsey</p> <p>EEAS, COM, Konsey, MS</p>

	<p>c. Diyalog, hedeflenmiş destek, teşvikler ve kısıtlayıcı önlemler arasında en iyi eklenmeyi temin etmek için çalışma yöntemlerini daha da geliştirmek.</p> <p>d. Eylem Planı'nda tanımlanan insan hakları hedefleriyle insan hakları ülke stratejileri ve AB ve üye devletlerin insan haklarına ilişkin yardımının programlanması arasındaki uyumu arttırmak; insan haklarıyla ilişkili projelerin uygulanması için en iyi uygulamaları hesaba katmak ve hepsini ortak öğrenme mekanizmalarının parçası haline getirmek.</p> <p>e. Bütün yeni AB uluslararası anlaşmalarına sistematik olarak dâhil edilen insan hakları maddelerinin uygulanmasındaki uyumu iyileştirmek.</p> <p>f. (i) Küresel seviyede göstergelerin çevrimiçi yayını dâhil insan haklarının gerçekleştirilmesinin ölçümüne olanak sağlamak ve (ii) İnsan Hakları ve Ölçüm İyi Uygulamalarının ve Alınan Derslerinin Derlenmesini ve Kullanılmasını sistematik hale getirmek amacıyla OHCHR tarafından devam ettirilen insan hakları göstergeleri geliştirme çalışmasını desteklemek.</p> <p>g. BM ve bölgesel kuruluşlarla (örneğin AU, OAS, LAS, CoE, OSCE, ASEAN, SAARC, PIF) insan hakları ve bütün bölgelerde demokrasinin güçlendirilmesi için en iyi uygulamalara ilişkin sistematik olarak bağlar kurmak.</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM, MS
<p>34. İnsan haklarıyla ilgili kamu diplomasisini ve iletişimini iyileştirmek</p>	<p>a. İnterneti ve sosyal medyayı daha artmış ve daha sağlam bir web varlığı da dâhil daha etkili kullanarak AB'nin insan hakları politikasının erişilebilirliğini ve görünürlüğünü geliştirmek.</p> <p>b. Ülke seviyesinde daha iyi iletişim kurmak kurarak ülkeye özel insan hakları öncelikleri ve etkinlikleri hakkında sivil topluma ve halka erişmek ve onlarla bağlar kurmak</p>	Devam Ediyor	EEAS, COM, Konsey, MS
	<p>e. Bütün yeni AB uluslararası anlaşmalarına sistematik olarak dâhil edilen insan hakları maddelerinin uygulanmasındaki uyumu iyileştirmek.</p> <p>f. (i) Küresel seviyede göstergelerin çevrimiçi yayını dâhil insan haklarının gerçekleştirilmesinin ölçümüne olanak sağlamak ve (ii) İnsan Hakları ve Ölçüm İyi Uygulamalarının ve Alınan Derslerinin Derlenmesini ve Kullanılmasını sistematik hale getirmek amacıyla OHCHR tarafından devam ettirilen insan hakları göstergeleri geliştirme çalışmasını desteklemek.</p> <p>g. BM ve bölgesel kuruluşlarla (örneğin AU, OAS, LAS, CoE, OSCE, ASEAN, SAARC, PIF) insan hakları ve bütün bölgelerde demokrasinin güçlendirilmesi için en iyi uygulamalara ilişkin sistematik olarak bağlar kurmak.</p>	2017'ye kadar	EEAS, COM
	<p>a. İnterneti ve sosyal medyayı daha artmış ve daha sağlam bir web varlığı da dâhil daha etkili kullanarak AB'nin insan hakları politikasının erişilebilirliğini ve görünürlüğünü geliştirmek.</p> <p>b. Ülke seviyesinde daha iyi iletişim kurmak kurarak ülkeye özel insan hakları öncelikleri ve etkinlikleri hakkında sivil topluma ve halka erişmek ve onlarla bağlar kurmak</p>	2017'ye kadar	EEAS, COM, Konsey, MS
	<p>e. Bütün yeni AB uluslararası anlaşmalarına sistematik olarak dâhil edilen insan hakları maddelerinin uygulanmasındaki uyumu iyileştirmek.</p> <p>f. (i) Küresel seviyede göstergelerin çevrimiçi yayını dâhil insan haklarının gerçekleştirilmesinin ölçümüne olanak sağlamak ve (ii) İnsan Hakları ve Ölçüm İyi Uygulamalarının ve Alınan Derslerinin Derlenmesini ve Kullanılmasını sistematik hale getirmek amacıyla OHCHR tarafından devam ettirilen insan hakları göstergeleri geliştirme çalışmasını desteklemek.</p> <p>g. BM ve bölgesel kuruluşlarla (örneğin AU, OAS, LAS, CoE, OSCE, ASEAN, SAARC, PIF) insan hakları ve bütün bölgelerde demokrasinin güçlendirilmesi için en iyi uygulamalara ilişkin sistematik olarak bağlar kurmak.</p>	2016'ya kadar	EEAS, COM, Konsey, MS
	<p>a. İnterneti ve sosyal medyayı daha artmış ve daha sağlam bir web varlığı da dâhil daha etkili kullanarak AB'nin insan hakları politikasının erişilebilirliğini ve görünürlüğünü geliştirmek.</p> <p>b. Ülke seviyesinde daha iyi iletişim kurmak kurarak ülkeye özel insan hakları öncelikleri ve etkinlikleri hakkında sivil topluma ve halka erişmek ve onlarla bağlar kurmak</p>	2016'ya kadar	EEAS, COM, Konsey, MS

© European Union, 2015

Avrupa Uluslararası İşbirliği ve Kalkınma Komiseri Neven Mimica, Uganda'nın Kampala şehrinde Köklü Değişim ve Kalkınma için STK Eylemini (AFFCAD) ziyaret ediyor (Eylül 2015)

© European Union, 2014

Somali'nin Mogadishu şehrinde Birinci Tabur Komutanı ve yeni Askerî Öğrenci Kursunun açılış töreni (Ekim 2014)

© Avrupa Birliği, 2002

Ekvador'daki AB'nin seçim gözlem görevinin görev başkanı MEP Emma Bonino'nun önünde verdiği brifing (Eylül 2002)

© UN Photo/Jean-Marc Ferré

İsviçre'nin Cenevre Şehrinde 16 Eylül 2011'de BM İnsan Hakları Konseyi'nin 18. oturumunun geniş bir görünümü

AB YAYINLARI NASIL EDİNİLİR?

Ücretsiz yayınlar:

- AB Kitapevi vasıtasıyla (<http://bookshop.europa.eu>);
- Avrupa Birliği'nin Temsilcilikleri ve Delegasyonlarında. Bunların irtibat bilgilerini İnternette (<http://ec.europa.eu>) edinebilirsiniz.

Ücretli yayınlar:

- AB Kitapevi vasıtasıyla (<http://bookshop.europa.eu>).

Ücretli abonelikler (örneğin Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nin yıllık serileri ve Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın önündeki davaların raporları)

- Avrupa Birliği Yayınlar Ofisi'nin satış acentelerinden biri vasıtasıyla (http://publications.europa.eu/others/agents/index_en.htm).

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI HAKKINDA AVRUPA BİRLİĞİ İLKELERİ

KORUMANIN TEMİN EDİLMESİ

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI HAKKINDA AVRUPA BİRLİĞİ İLKELERİ

I. AMAÇ

1. İnsan hakları savunucularına destek, Avrupa Birliği'nin dış politikasının insan hakları boyutunun uzun süre önce temelleri atılmış bir bileşenidir. İşbu İlke Kuralları'nın amacı, bu konu ile ilgili olarak AB faaliyetlerini geliştirmeye yönelik somut önerilerde bulunmaktır. İlke Kuralları, Birliğin, süregelen insan haklarını savunma hakkına saygıyı teşvik etme ve geliştirme girişimlerini desteklemek ve güçlendirmek için üçüncü ülkelerle olan etkileşimlerde bütün düzeylerde ve çok taraflı insan hakları forumlarında kullanılabilir. Ayrıca İlke Kuralları risk altında olan insan hakları savunucuları için Birliğin müdahalelerde bulunmasına imkân tanır ve insan hakları savunucularına destek ve yardım için uygulanabilir araçlar önerir. İlke Kuralları'nın önemli bir unsuru, BM İnsan Hakları Savunucuları Özel Temsilciliği'ni de içeren BM İnsan Hakları Konseyi Özel Prosedürlerini ve insan hakları savunucularını korumak için uygun bölgesel mekanizmaları desteklemektir. İlke Kuralları, insan hakları savunucularına yaklaşımlarında AB Misyona (AB Üye Devletlerin Elçilikleri ve Konsoloslukları ve Avrupa Birliği Delegasyonları) yardımcı olacaktır. İlke Kuralları'nın birincil amacı insan hakları savunucularına yönelik özel kaygıları ele almak olmakla birlikte, genel olarak AB insan hakları politikasını güçlendirmeye de katkıda bulunurlar.

II. TANIM

2. Bu İlke Kuralları kapsamında, insan hakları savunucularının tanımı için, "BM Evrensel Olarak Tanınan İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması ve Geliştirilmesinde Bireylerin, Grupların ve Toplumsal Organların Hak ve Sorumlulukları Üzerine Bildirge"nin (bakınız Ek I) "Herkesin birey olarak ve başkalarıyla birlikte ulusal ve uluslararası düzeylerde insan hakları ve temel özgürlüklerin korunması ve gerçekleştirilmesini teşvik etme ve bunun için mücadele etme hakkı vardır" şeklinde beyanda bulunan, işlevsel 1. paragrafı kullanılmaktadır.

3. İnsan hakları savunucuları, evrensel olarak tanınan insan hakları ve temel özgürlükleri geliştiren ve koruyan bireyler, gruplar ve toplum organlarıdır. İnsan hakları savunucuları medeni ve siyasi hakları geliştiren ve koruyan ve aynı zamanda, ekonomik, sosyal ve kültürel hakları geliştiren, koruyan ve etkin hale getirmek için çalışan kişilerdir. İnsan hakları savunucuları, yerli topluluklar gibi grupların üyelerinin de haklarını geliştirir ve korurlar. Bu tanım, şiddet uygulayan veya yayan bireyleri veya grupları içermez.

III. GİRİŞ

4. AB, Evrensel Olarak Tanınan İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması ve Geliştirilmesinde Bireylerin, Grupların ve Toplumsal Organların Hak ve Sorumlulukları Üzerine Bildirge'de bulunan ilkeleri desteklemektedir. İnsan haklarının geliştirilmesi ve korunması sorumluluğu birincil olarak Devletlerde olsa da, AB, toplumdaki bireylerin, grup ve toplum organlarının insan haklarının daha fazla geliştirilmesinde önemli roller oynadıklarını kabul etmektedir. İnsan hakları savunucularının faaliyetleri aşağıdakileri içermektedir:
 - ihlalleri belgelendirmek;
 - bu ihlal mağdurlarının hukuki, psikolojik, tıbbi veya diğer destekler aracılığı ile mağduriyetlerini gidermeye çabalamak; ve
 - insan hakları ve temel özgürlüklerin sistematik ve tekrarlanan ihlallerini örtbas eden cezasızlık kültürleriyle mücadele etmek.
5. İnsan hakları savunucularının çalışmaları çoğu zaman hükümet politikalarının ve faaliyetlerinin eleştirisini beraberinde getirmektedir. Ancak, hükümetler bunu olumsuz olarak değerlendirmemelidir. Düşünce özgürlüğüne ve hükümet politikaları ile eylemlerinin özgürce tartışılabildiği bir ortama izin vermek ilkesi esastır ve insan haklarının daha iyi bir seviyede korunmasını sağlamak için etkililiği denenerek kanıtlanmış bir yöntemdir. İnsan hakları savunucuları, hükümetlere insan haklarının geliştirilmesi ve korunmasında yardımcı olabilirler. İstişare süreçlerinin bir bölümü olarak, uygun mevzuatın hazırlanmasına ve insan hakları konusunda ulusal plan ve stratejilerin tasarlanmasına yardım etmek konusunda kilit bir rol oynayabilirler. Bu rol de tanınmalı ve desteklenmelidir.
6. AB, insan hakları savunucularının eylemlerinin zaman içinde daha yaygın şekilde tanındığının farkındadır. İhlal mağdurlarının daha fazla korunmasını artıran bir biçimde sağlamaktadırlar. Ancak, bu olumlu gelişmenin bedeli yüksek olmuştur:

savunucuların kendileri artan bir şekilde saldırıların hedefi haline gelmişlerdir ve birçok ülkede hakları ihlal edilmektedir. AB, insan hakları savunucularının güvenliğinin sağlanmasının ve haklarının korunmasının önemli olduğu kanısındadır. Bu bağlamda, insan hakları savunucuları konusunu ele alırken, toplumsal cinsiyet bileşenini gözetilen bir yaklaşımın uygulanması önemlidir.

IV. UYGULAMAYA YÖNELİK İLKE KURALLARI

7. Bu İlke Kuralları'nın uygulamaya yönelik bölümü, Ortak Dış ve Güvenlik Politikası (CFSP) çerçevesinde insan hakları savunucularının desteklenmesi ve korunması yönünde etkili bir biçimde çalışmak için yöntem ve araçları tanımlamak üzere hazırlanmıştır.

İzleme, raporlama ve değerlendirme

8. AB Misyona Başkanlarından, görevlendirildikleri ülkelerdeki insan hakları durumu konusunda periyodik raporlar hazırlamaları istenmektedir. Konsey İnsan Hakları Çalışma Grubu (COHOM) bu görevi kolaylaştırmak için kullanılacak bilgi belgesinin genel hatlarını onaylamıştır. Bu bilgi belgesine uygun olarak Misyona raporlamalarında özellikle insan hakları savunucularına karşı tehdit veya saldırılara dikkat çekerek insan hakları savunucularının durumunu ele almalıdırlar. Bu bağlamda, Misyona Başkanları, insan hakları savunucularının çalışmalarını güvenle yürütmeleri konusunda kurumsal çerçevenin büyük bir etkisi olabileceğinin bilincinde olmalıdırlar. BM İnsan Hakları Savunucuları Bildirgesi'nde tanınan hakları meşru şekilde kullanan kişileri, şiddet, misilleme, fiili veya yasal bir ayrımcılık, baskı veya keyfi müdahaleden koruyan Devletlerin alacağı yasal, idari, yargısal veya diğer uygun tedbirler, bu bağlamda gözetilmelidirler. Misyona Başkanları, insan hakları savunucularına karşı bir tehdit veya saldırının söz konusu olması ve insan hakları savunucularının acil veya ciddi risk altında olması gibi gerekli olan durumlarda, diplomatik girişimler ve basın açıklamaları dâhil olmak üzere olası AB eylemleri için COHOM'a tavsiyelerde bulunmalıdır. Ayrıca, Misyona kadın insan hakları savunucularının karşılaştığı özel risklere de özellikle önem vermelidirler.
9. Misyona başkanlarının raporları, İnsan Hakları Savunucuları Genel Sekreterliği Özel Temsilciliği, BM Özel Raporörleri ve Sözleşme organları ve sivil toplum kuruluşlarının rapor ve tavsiyeleri gibi konu ile ilgili diğer bilgiler, COHOM ve diğer ilgili çalışma gruplarının AB müdahalelerinin gerekli olduğu durumları, hangi tür müdahalelere olduğunu belirleyebilmelerini, uygun olduğunda bu tür bir müdahale için Siyaset ve Güvenlik Komitesi/Konsey'e tavsiyelerde bulunmalarını sağlayacaktır.

İnsan hakları savunucularını destekleme ve korumada AB Misyonlarının rolü

10. Birçok üçüncü ülkede, AB Temsilcilikleri (AB Üye Devletleri'nin Elçilikleri ve Avrupa Birliği Delegasyonları) Birlik ve Üye Devletler ve insan hakları savunucuları arasında birincil arayüz konumundadır. Dolayısıyla, AB'nin insan hakları savunucularına yönelik politikasının uygulamaya konulmasında önemli bir rol oynarlar. Bu nedenle, AB Misyonları insan hakları savunucularına yönelik olarak proaktif bir politika benimseme yollarını araştırmalıdır. Aynı zamanda, belirli durumlarda AB faaliyetlerinin, insan hakları savunucularına yönelik tehdit ve saldırılara neden olabileceğinin bilincinde olmalıdırlar. Bu yüzden, uygun olduğu durumlarda, yapılması planlanan faaliyetlere ilişkin olarak insan hakları savunucularına danışmalıdırlar. AB Misyonlarının alabileceği önlemler aşağıdakileri kapsar:

- risk altında olanlar dahil olmak üzere insan hakları savunucuları konusunda yakın işbirliği içinde olunması ve bilgi paylaşımı;
- insan hakları savunucularını Misyonlarda kabul etme ve çalışma alanlarını ziyaret etme dahil olmak üzere uygun şekillerde irtibatın devam ettirilmesi; bu amaç için özel irtibat görevlileri atanması düşünülebilir ve gerektiğinde bu atama masraf paylaşımı temelinde yapılabilir;
- uygun olduğu durumlarda ve uygun şekillerde, medyanın uygun kullanımı, ziyaretler ve davetler aracılığıyla insan hakları savunucularının görünür biçimde tasdik edilmeleri;
- uygun olduğu durumlarda insan hakları savunucularının duruşmalarına gözlemci olarak katılması.

Üçüncü ülkelerle ilişkilerde ve çok taraflı forumlarda insan hakları savunucularına saygının desteklenmesi

11. AB'nin amacı, üçüncü ülkeleri, insan hakları savunucularının haklarına saygı gösterme konusunda yükümlülüklerini yerine getirmek ve onları Devlet-dışı aktörlerin saldırı ve tehditlerinden korumaları için etkilemektir. AB üçüncü ülkelerle ilişkilerinde gerekli görüldükçe ilgili uluslararası norm ve standartlara özellikle BM Bildirgesi'ne bütün ülkelerin bağlı kalması ve bunlara uygun hareket etmesi gerekliliğini ifade edecektir. Genel amaç, insan hakları savunucularının özgürce faaliyet gösterebileceği bir ortam oluşturmak olmalıdır. AB, amaçlarının, insan hakları politikasının ayrılmaz bir parçası olarak bilinmesini sağlayacak ve insan hakları savunucularının korunmasına atfettiği önemi vurgulayacaktır. Bu amaçları destekleyen eylemler aşağıdakileri kapsayacaktır:

- Dönem Başkanlığı veya Ortak Dış ve Güvenlik Politikası Başkanlığı Yüksek Temsilcisi veya AB Özel Temsilcileri ve Elçileri veya Avrupa Komisyonu üçüncü ülkeleri ziyaret ettiklerinde, uygun olduğu durumlarda ziyaretlerinin ayrılmaz bir parçası olarak insan hakları savunucuları ile insan hakları savunucularının çalışmalarının ortaya çıkardığı münferit vakaların ele alındığı toplantılar düzenleyecektir;
- AB ve üçüncü ülkeler ve bölgesel örgütler arasındaki siyasi diyalogun insan hakları unsuru, ilgili olduğu durumlarda, insan hakları savunucularının durumunu kapsayacaktır. AB, insan hakları savunucuları ve çalışmaları için desteğini vurgulayacak ve gerekli olduğu durumlarda kaygı verici münferit vakaları öne çıkaracaktır;
- Özellikle BM İnsan Hakları Konseyi ve BM Genel Kurulu'nda aynı fikirdeki diğer ülkelerle yakın çalışmalar içinde olacaktır;
- İnsan ve Halkların Hakları Afrika Komisyonu İnsan Hakları Savunucuları odak noktası ve İnsan Hakları Amerikalılar Arası Komisyonu'nun özel İnsan Hakları Savunucuları Birimi gibi insan hakları savunucularının korunması için mevcut bölgesel mekanizmaların güçlendirilmesi ve bu tür mekanizmaların mevcut olmadıkları bölgelerde uygun mekanizmaların oluşturulması teşvik edilecektir.

İnsan Hakları Savunucuları Özel Temsilciliği dâhil olmak üzere BM İnsan Hakları Konseyi Özel Prosedürleri için Destek

12. AB, BM İnsan Hakları Konseyi Özel Prosedürlerinin (Özel Raportörler, Özel Temsilciler, Bağımsız Uzmanlar ve Çalışma Grupları) tüm dünyada insan hakları savunucularına karşı şiddet konusunda hareket etmeleri ve konuşabilmeleri, bağımsız olmaları ve ülke ziyaretleri gerçekleştirmeleri nedeniyle insan hakları savunucularını korumada uluslararası girişimler hususunda büyük önem taşıdıklarını kabul eder. İnsan Hakları Savunucuları Özel Temsilcisi bu konuda özel bir role sahipken, diğer Özel Prosedürler de insan hakları savunucularıyla ilgilidir. Özel Prosedürlere destek olan AB eylemleri aşağıdakileri kapsayacaktır:
 - BM Özel Prosedürleri kapsamında ülke ziyaretleri için talepleri, Devletlerin ilkesel olarak kabul etmelerini teşvik etmek;
 - AB Misyonları aracılığıyla BM tematik mekanizmalarının, tematik mekanizmalar ve insan hakları savunucularıyla ilişkiler kurulmasını ve bunlar arasında bilgi alışverişini kolaylaştırmayı kapsayarak ancak bunlarla sınırlı kalmayacak yollarla, yerel insan hakları toplulukları ve insan hakları savunucuları tarafından kullanılmasını teşvik etmek;
 - Özel Prosedür yetkileri uygun kaynakların yokluğunda yürütülemeyeceği için AB

Üye Devletleri, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi genel bütçesinden yeterli fonların dağıtımına destek olmak.

Kalkınma Politikası yoluyla dâhil olmak üzere İnsan Hakları Savunucularına Pratik Destekler

13. Avrupa Birliği ve Üye Devletler'in demokratik süreç ve kurumlarının geliştirilmesine yardımcı etmeyi ve gelişmekte olan ülkelerde insan haklarının geliştirilmesi ve korunmasını hedef alan programları – örneğin, Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Aracı - insan hakları savunucularına yardım etmekte kullanılabilen pratik destekler arasındadır. Bunlar, Üye Devletlerin kalkınma işbirliği programlarını kapsayabilir ancak bunlarla sınırlı değildir. Pratik destekler aşağıdakileri kapsayabilir:

- Avrupa Birliği ve Üye Devletler'in iki taraflı insan hakları ve demokratikleşme programları, demokratik süreçlerin ve kurumların geliştirilmesine ve insan hakları savunucularının gelişmekte olan ülkelerdeki çalışmalarının özellikle insan hakları savunucularını kapasite geliştirme ve kamu bilincini artırmaya yönelik kampanyalar gibi faaliyetlerin desteklenmesi yoluyla teşvik edilmesi ve korunmasına duyulan ihtiyacın daha fazla bilincinde olmalıdır;
- Ulusal İnsan Hakları Kuruluşları, Ombudsman Ofisleri ve İnsan Hakları Komisyonları dâhil olmak üzere Paris İlkeleri'ne uygun olarak oluşturulan insan haklarının geliştirilmesi ve korunması için kurulan ulusal kurumların oluşturulmasını ve çalışmalarını teşvik etmek ve desteklemek;
- AB'nin içinde ve dışında insan hakları savunucuları toplantılarının kolaylaştırılması dahil olmak üzere uluslararası düzeyde insan hakları savunucuları ağlarının oluşturulmasına yardım etmek;
- üçüncü ülkelerdeki insan hakları savunucularının yurtdışı mali kaynakları dahil olmak üzere kaynaklara erişebilmelerinin sağlanması için çalışmak;
- insan hakları eğitim programlarının, diğerlerinin arasında, BM İnsan Hakları Savunucuları Bildirgesi'nin tanıtımını sağlamasını gözetmek.

Konsey Çalışma Gruplarının Rolü

14. COHOM, yetkilerine uygun olarak diğer ilgili Konsey Çalışma Gruplarıyla yakın koordinasyon ve işbirliği içinde İnsan Hakları Savunucuları İlke Kuralları'nın uygulanmasını ve izlenmesini değerlendirme altında tutacaktır. Bu, aşağıdakileri kapsayacaktır:

- insan hakları savunucuları konusunun ilgili AB politikaları ve faaliyetlerine entegre

edilmesine katkıda bulunmak;

- bu İlke Kuralları'nın uygulamasının uygun aralıklarla değerlendirmesini gerçekleştirmek;
- insan hakları savunucularına destek olmak için BM ve diğer uluslararası ve bölgesel mekanizmalarla uygun şekillerde ek işbirliği yöntemlerini incelemeyi sürdürmek.
- bu İlke Kuralları'nın uygulanmasında kaydedilen ilerleme konusunda uygun biçimde yıllık olarak PSC ve COREPER aracılığıyla Konsey'e rapor vermek.

EK

Ek I

Evrensel Olarak Tanınan İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması ve Geliştirilmesinde Bireylerin, Grupların ve Toplumsal Organların Hak ve Sorumlulukları Üzerine Bildirge

Genel Kurul,

Dünyanın bütün ülkelerinde herkes için tüm insan hakları ve temel özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi doğrultusunda Birleşmiş Milletler Şartı'nın amaç ve ilkelerine saygının önemini yeniden vurgulayarak,

İnsan haklarına ve temel özgürlüklere evrensel saygıyı geliştirmeyi amaçlayan uluslararası çabaların temel unsurları olarak İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi² ve uluslararası insan hakları sözleşmeleri ile Birleşmiş Milletler sistemi çerçevesinde ve bölgesel düzeyde kabul edilen insan haklarına ilişkin diğer belgelerin önemini yeniden vurgulayarak,

Hiçbir ayırım gözetmeksizin, özellikle ırk, renk, cins, dil, din, politik ve diğer düşünce, ulusal ve sosyal köken, mülkiyet, soy ve tüm diğer durumlara dayanan ayrımları gözetmeksizin uluslararası toplumun tüm üyelerinin, birlikte ve tek tek, herkes için insan haklarına ve temel özgürlüklere saygıyı geliştirme ve teşvik etme yönündeki önemli yükümlülüklerini yerine getirme gereğinin altını çizerek ve özellikle Birleşmiş Milletler Şartı'na uygun olarak bu yükümlülüklerin yerine getirilmesi için uluslararası işbirliği yapmanın önemini vurgulayarak,

Tüm insan hakları ihlallerinin, halkların ve kişilerin temel özgürlüklerinin, her çeşit ırk ayrımcılığı, sömürgecilik, yabancı hâkimiyeti veya işgali, ulusal egemenlik, ulusal birlik veya toprak bütünlüğüne yönelik saldırı ve tehditten, aynı zamanda halkların kendi

geleceğini belirleme hakkı ile her halkın kendi zenginlikleri ve doğal kaynakları üzerinde tam ve eksiksiz olarak egemenlik hakkının reddedilmesinden kaynaklanan haklar gibi yoğun, açık veya sistematik ihlallerin fiili olarak ortadan kaldırılmasında uluslararası işbirliğinin oynadığı önemli rolü ve bunlara katkıda bulunan birey, grup ve derneklerin yerine getirdikleri son derece yararlı çalışmaları tanıyarak,

Barış ve uluslararası güvenlik yokluğunun bu hak ve özgürlükleri tanımamanın mazereti olmayacağı bilinciyle barış ve uluslararası güvenlik ile insan hakları ve temel özgürlüklerden yararlanma arasında var olan ilişkiyi kabul ederek,

Tüm insan hakları ve temel özgürlüklerin evrensel, bölünmez, karşılıklı olarak birbirine bağımlı ve birbirine bağlı olduğunu ve aralarından hiçbirinin uygulamaya konulmasına zarar vermeden tam hakkaniyet içinde tümünü geliştirmek gerektiğini yineleyerek,

İnsan hakları ve temel özgürlükleri koruma ve geliştirme temel sorumluluğu ve ödevinin devlete düştüğünün altını çizerek,

Birey, grup ve derneklerin insan hakları ve temel özgürlüklere saygıyı geliştirme ve bu hakları ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtmaya hak ve sorumlulukları bulunduğunu kabul ederek,

İlân eder:

Madde 1

Herkesin bireysel olarak veya başkalarıyla birlikte ulusal ve uluslararası düzeyde insan haklarının ve temel özgürlüklerin korunmasını ve gerçekleştirilmesini geliştirme hakkı vardır.

Madde 2

1. Özellikle kendi yargı alanındaki herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, uygulamada tüm hak ve özgürlükleri kullanabilmesi amacıyla bütün sosyal, ekonomik ve diğer şartları ve gereken yasal güvenceleri kabul etmek suretiyle, her devletin tüm insan haklarının ve temel özgürlüklerin korunması, geliştirilmesi ve gerçekleştirilebilir kılınması temel sorumluluğu ve ödevi vardır.
2. Her devlet, bu bilgilerde amaçlanan haklar ve özgürlüklerin somut olarak kullanılabilmelerini sağlamak için yasamaya, yönetime ve gerekli diğer alanlara ilişkin tedbirleri alır.

Madde 3

İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler alanında Birleşmiş Milletler Şartı ve devletin

diğer uluslararası yükümlölüklerine uygun olarak kabul edilen iç hukuk kuralları, insan hakları ve temel özgürlükler ve bu hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi, korunması ve somut olarak gerçekleştirilmesi konusunda bu Bildirge'de amaçlanan tüm etkinliklerin uygulamaya konulması ve yerine getirilmesinin hukuki çerçevesini oluşturur.

Madde 4

Bu Bildirge'nin hiçbir maddesi, ne Birleşmiş Milletler Şartı'nın amaç ve ilkeleri aleyhine veya tersine ne de İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi², insan haklarına ilişkin uluslararası antlaşmalar ile bu alanda uygulanmakta olan diğer uluslararası belge ve anlaşma hükümlerinin bir sınırlaması veya ilgası olarak yorumlanabilir.

Madde 5

İnsan haklarını ve temel özgürlükleri geliştirmek ve korumak amacıyla herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, ulusal ve uluslararası düzeyde:

- a. Barışçıl biçimde bir araya gelmek veya toplantı yapmak;
- b. Hükümet dışı kuruluşlar, dernekler veya gruplar kurmak, bunlara üye olarak girmek ve katılmak;
- c. Hükümet dışı veya hükümetler arası kuruluşlarla ilişki kurmak hakkı vardır.

Madde 6

Herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte:

- a. Yasamaya, yargıya ve yönetime ilişkin ulusal sistemler içinde, hakların ve özgürlüklerin gerçekleştirilmesine olanak verecek tarzda bunlara ulaşma dâhil tüm insan hakları ve temel özgürlüklere ilişkin bilgileri elde etmek, araştırmak, almak kabul etmek ve muhafaza etmek;
- b. İnsan haklarına ilişkin belgeler ile uygulanabilir uluslararası diğer belgelere uygun olarak tüm insan haklarına ve temel özgürlüklere ilişkin düşünceleri, haberleri ve bilgileri yayınlamak, başkalarına iletme veya özgürce yaymak;
- c. İnsan haklarına ve temel özgürlüklere hem hukuksal olarak hem de pratikte uyulması yönünde inceleme, araştırma, saptama, değerlendirme, bu yollar ve diğer uygun yollarla kamunun dikkatini bu sorun üzerine çekme hakkı vardır.

Madde 7

Herkesin, bireysel olarak veya başkalarıyla birlikte, insan hakları alanında yeni pren-

şip ve düşünceleri tasarlama aynı zamanda onları tartışma ve kabul görmesini sağlama hakkı vardır.

Madde 8

1. Herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, ayrımcı olmayan bir temel üzerinde, ülkesinin yönetimine ve kamusal işlerin yürütülmesine etkin bir biçimde katılmaya hakkı vardır.
2. Bu hak özellikle, bireysel olarak veya başkalarıyla birlikte, hareket eden herkes için devletin organ ve kurumlarına, aynı zamanda kamusal işlerle uğraşan kuruluşlara, işleyişlerin iyileştirilmesine ilişkin eleştiri ve önerileri sunma ve çalışmalarının insan hakları ve temel özgürlüklerin geliştirilmesi, korunması ve gerçekleştirilmesini engelleme ve önleme tehlikesi taşıyan tüm yönlerini bildirme hakkını içerir.

Madde 9

1. İnsan hakları ve temel özgürlüklerin kullanılmasında, bu Bildirge'de amaçlanan insan haklarının korunması ve geliştirilmesinde bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte herkesin, bu hakların ihlal edildiği durumlarda başvuru yapma olanağından etkin bir biçimde faydalanmaya ve korumadan yararlanmaya hakkı vardır.
2. Bu amaçla, hakları ve özgürlükleri ihlal edilen herkesin, kişisel olarak veya yasa tarafından izin verilen temsilcileri aracılığıyla şikâyetinde bulunma ve hukuksal bir otorite önünde veya yasayla kurulan bağımsız, yansız ya da yetkili tüm diğer otoriteler önünde kamuya açık mahkemede şikâyetini inceletme ve bu hakları ve özgürlükleri ihlal edildiğinde, yasalar uyarınca bu otoritelerden tazminat dâhil olmak üzere zarar ziyanın telafisini öngören bir karar alma ve aynı zamanda makul bir sürede kararın ve yargı kararının uygulamasına hakkı vardır.
3. Yine bu amaçla herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, özellikle:
 - a. İnsan haklarının ve temel özgürlüklerin ihlali konusunda, şikâyet üzerine makul sürede karar vermesi gereken, ulusal olarak yetkili kılınan adli, idari veya yasama otoritelerine veya devletin hukuksal sistemine uygun olarak kurulan yetkili tüm diğer otoritelere dilekçe veya diğer uygun yöntemlerle başvurarak devlet görevlileri ve organlarının politika ve eylemlerini şikâyet etme;
 - b. Ulusal yasalar ile uygulanabilir uluslararası yükümlülük ve taahhütlerin uygulanışı üzerine kanaat oluşturmak amacıyla, duruşmalarda, kovuşturmalarda ve kamu davalarında hazır bulunma;
 - c. İnsan hakları ve temel özgürlüklerin savunulması için nitelikli ve profesyonel

bir hukuksal yardım veya uygun olan tüm diğer tavsiye ve yardımları sunma ve sağlama hakkı vardır.

4. Yine bu amaçla ve uygulanabilir uluslararası prosedür ve belgelere uygun olarak herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, insan hakları ve temel özgürlüklerle ilgili raporları almak ve incelemek için, genel veya özel yetkisi olan uluslararası organlara ulaşma ve bu organlarla hiçbir sınırlama olmaksızın iletişim kurma hakkı vardır.
5. Kendi yargı alanında bulunan tüm topraklarda, insan hakları ve temel özgürlükler ihlalinin var olduğuna inanmak için nedenler bulunduğu devletin süratli ve yansız bir soruşturma sürdürmesi veya olayın aydınlığa kavuşması için dava açılmasını dikkatle izlemesi gerekir.

Madde 10

Hiç kimse edimde bulunarak veya gerektiği durumlarda müdahaleden kaçınarak insan haklarının ve temel özgürlüklerin ihlaline katılamaz; kimse bu hak ve özgürlüklerin ihlalini reddettiği için cezalandırılmaz ve hiçbir şekilde olumsuz eyleme maruz bırakılamaz.

Madde 11

Herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, yasaya uygun olarak iş ve mesleğini yapma hakkı vardır. Meslek ve işi çerçevesinde, başkasının insanlık onuruna, insan haklarına ve temel özgürlüklerine zarar verme riski bulunan herkes bu hak ve özgürlüklere saygılı olmaya ve iş ve meslek davranış ve etiğine uygun ulusal ve uluslararası normlara uymaya mecburdur.

Madde 12

1. Herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, insan hakları ve temel özgürlüklerin ihlaline karşı mücadele etmek için barışçıl etkinliklere katılmaya hakkı vardır.
2. Devlet, bu Bildirge'de amaçlanan hakların meşru kullanımı çerçevesinde şiddet, tehdit, misilleme eylemi, fiili veya hukuksal ayrımcılık, baskı veya diğer keyfi hareketlere karşı, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte hareket eden tüm kişilerin yetkili otoritelerce korunması için gerekli tüm önlemleri alır.
3. Bu bakımdan, herkes, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, barışçı yollarla, insan haklarının ve temel özgürlüklerin ihlaline neden olan ve devletin ihmali olan durumlar da dahil olmak üzere, devlete isnat edilebilen etkinlik ve eylemlerle birlikte başka grup ve bireylerce işlenmiş insan hakları ve temel özgürlüklerin kullanıl-

masıyla ilgili şiddet eylemlerine karşı tepki gösterdiğinde, ulusal yasalarca etkin biçimde korunmaya hakkı vardır.

Madde 13

Herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, bu Bildirge'nin 3. maddesine uygun olarak, barışçı yollarla, salt insan haklarını ve temel özgürlükleri koruma ve geliştirmek amacıyla kaynakları isteme, alma ve kullanma hakkı vardır.

Madde 14

1. Devletin, kendi yargı alanında bulunan tüm kişilere sivil, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel haklarının anlaşılmasını kolaylaştırmak için yasamaya ilişkin, tüzel, yönetsel ve diğer alanlarda gerekli tedbirleri alma zorunluluğu vardır.
2. Bu tedbirler özellikle:
 - a. Ulusal yasa ve yönetmelik metinlerinin ve insan haklarına ilişkin uygulanabilir uluslararası temel belgelerin yayınına ve bunlardan geniş bir şekilde yararlanabilmeye;
 - b. Tarafı olduğu insan haklarına ilişkin uluslararası belgeler uyarınca kurulan organlara devlet tarafından sunulan periyodik raporlar dâhil olmak üzere insan hakları alanındaki uluslararası dokümanlara, aynı zamanda tartışmaların özetleri ile bu organların resmi raporlarına, eşitlik temeli üzerinde, tam ulaşabilmeyle ilişkin olacaktır.
3. Devlet, kendi yargı alanına giren tüm topraklarda, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi için, bir arabulucu, bir insan hakları komisyonu veya başka bir ulusal kurum gibi diğer bağımsız ulusal kurumların kurulması veya atanması ve geliştirilmesini gerektiğinde güvence altına alır ve destekler.

Madde 15

Devletin, tüm öğrenim düzeylerinde, insan hakları ve temel özgürlüklerin eğitimini kolaylaştırma ve geliştirme ve avukatların, kolluk güçlerinin, silahlı kuvvetler personeli ile devlet görevlilerinin eğitimlerinden sorumlu olanların öğrenim programlarında insan hakları öğretimine uygun öğelere yer verilmesini dikkatle izleme sorumluluğu vardır.

Madde 16

Bireyler, hükümet dışı kuruluşlar ve uzman kurumların; içerisinde etkinliklerini sürdürdükleri topluluk ve toplumların farklılıklarını göz önünde bulundurarak, uluslar ve tüm ırksal ve dinsel gruplar arasında özellikle anlayış, hoşgörü, barış ve dostluk ilişkilerini

daha çok pekiştirmek amacıyla bu alanda sürdürülen, yetiştirme, araştırma gibi etkinlikler çerçevesinde tüm insan hakları ve temel özgürlüklere ilişkin sorunlarda halkı daha duyarlı kılmaya katkıda bulunmada oynadıkları önemli bir rol vardır.

Madde 17

Bu Bildirge'de amaçlanan haklar ve özgürlüklerin kullanılmasında, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte hareket eden herkes, sırf başkalarının insan haklarını ve özgürlüklerini tanıma ve saygı gösterme amacıyla, aynı zamanda demokratik bir toplumda ahlak, kamu düzeni ve toplumun genel refahının adil gereklerinin sağlanması amacıyla belli uluslararası yükümlülüklerle uygun olarak belirlenen ve yasaca öngörülen sınırlamalara tabidir.

Madde 18

Her insanın, kişiliğinin tam ve özgür gelişimini ancak içerisinde gerçekleştirme olanağı bulduğu topluluğa karşı ödevleri vardır.

Bireyler, gruplar, kurumlar ve hükümet dışı kuruluşların demokrasinin korunması ve insan haklarının ve temel özgürlüklerin geliştirilmesinde ve korunmasında toplumun, kuruluşların ve demokratik sürecin ilerletilmesi ve geliştirilmesine katkıda önemli bir rolü ve sorumlulukları vardır.

Aynı şekilde, bunların kişinin İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve diğer insan hakları belgelerinde belirtilen hak ve özgürlüklerin tam olarak gerçekleştirilebildiği bir sosyal ve ekonomik düzeni ilerletme hakkına katkıda bulunmada önemli bir rolü ve sorumluluğu vardır.

Madde 19

Bu Bildirge'nin hiçbir maddesi, bir birey, grup veya toplum organı veya devletin, Bildirge'de belirtilen haklar ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasını amaçlayan bir etkinliğe girişme veya bu türden bir eylemde bulunmaya hakkı olduğu biçiminde yorumlanamaz.

Madde 20

Aynı şekilde, bu Bildirge'nin hiçbir maddesi, birey, grup, kurum veya hükümet dışı kuruluşların Birleşmiş Milletler Şartı'nın hükümlerine ters düşen etkinliklerini destekleme veya teşvik etmeye devletlerin izin vereceği biçiminde yorumlanamaz.

Ek II

İlgili Uluslararası Belgeler

- İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi
- Sivil ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi
- Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi
- İşkence ve Başka Zalimce, İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamele ya da Cezaya Karşı Sözleşme
- Çocuk Hakları Sözleşmesi
- Kadına Karşı Ayrımcılığın Tasfiyesi Sözleşmesi
- Her Türlü Irk Ayrımcılığının Tasfiyesine İlişkin Sözleşme
- İnsan Hakları Avrupa Konvansiyonu, bağlı protokoller ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ilgili içtihadı
- Avrupa Sosyal Şartı / Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı
- İnsan ve Halkların Hakları Afrika Şartı
- İnsan Hakları Amerikan Sözleşmesi
- Savaş Mağdurlarının Korunmasına Dair Cenevre Sözleşmesi ve Bağlı Protokoller ile silahlı çatışmada uygulanabilecek insancıl hukuka ait örf ve adet kuralları
- Mültecilerin Durumuna İlişkin 1951 Sözleşmesi ve 1967 Protokolü
- Uluslararası Ceza Mahkemesi Roma Tüzüğü
- Evrensel Olarak Tanınan İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması ve Geliştirilmesinde Bireylerin, Grupların ve Toplumsal Organların Hak ve Sorumlulukları Üzerine Bildirge.

TÜRKİYE'DEKİ İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARININ
DESTEKLENMESİ VE SAVUNULMASINA İLİŞKİN
AVRUPA BİRLİĞİ YEREL STRATEJİSİ

TÜRKİYE'DEKİ İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARININ DESTEKLENMESİ VE SAVUNULMASINA İLİŞKİN AVRUPA BİRLİĞİ YEREL STRATEJİSİ

İnsan Hakları Savunucularının (İHS) desteklenmesi ve savunulmasına ilişkin Avrupa Birliği Türkiye Yerel Stratejisi AB İnsan Hakları Savunucuları Rehber İlkeleri temel alınarak 2010 yılında hazırlanmış ve 2012 ve 2015 yıllarında güncellenmiştir. Stratejinin güncellenen son hali, daha öncekiler gibi, Türkiye'de akredite olmuş AB diplomatik temsilcilikleri tarafından üzerinde fikir birliğine varılarak Türkiye'deki İHS'lerden alınan bilgilerle hazırlanmıştır. Strateji AB temsilciliklerine, özellikle İHS'lere etkili destek sağlanması ve Türkiye'deki İHS'lerin durumlarının izlenmesi bakımından, AB İnsan Hakları Savunucuları Rehber İlkeleri'nin uygulanması için operasyonel rehber görevi görmektedir.

Bağlam

23-24 Kasım 2015 tarihlerinde AB temsilcilikleriyle bir araya gelen İHS'ler mevcut durumu ve karşılaştıkları güçlüklerle ilişkin kısa bilgi vermiştir. 2015 Ülke Raporu'nda yer alan AB'nin kendi analiziyle beraber, İHS'lerin çalışmalarını yürüttükleri yerel ortam şu şekilde özetlenebilir:

Son yıllarda hukukun üstünlüğü, ifade özgürlüğü ve toplanma özgürlüğü alanlarında kabul edilen kilit mevzuat AB standartlarıyla aykırılık teşkil etmiş dolayısıyla insan haklarının geliştirilmesi ve korunması üzerinde olumsuz etki yaratmıştır. Bu aksaklıklar özellikle şu alanları etkilemektedir:

- Özellikle mevzuatın keyfi ve kısıtlayıcı şekilde yorumlanması, siyasi baskılar, gazetecilerin görevden alınması ve sık sık davalara maruz bırakılmaları yoluyla ifade özgürlüğü önündeki güçlükler artarak devam etmekte, bu da oto sansüre sebebiyet vermektedir.
- Toplanma özgürlüğü, kanunlar yoluyla ve uygulamada, ve özellikle gösteriler sırasında polislin aşırı güç kullanımı ve kolluk kuvvetlerine hiçbir yaptırım uygulanmaması yoluyla fazlasıyla sınırlandırılmaktadır.

- Ayırmıcılıkla mücadele, kanunlar çerçevesinde ve uygulamaya yeterince yansıtılmamakta, en dezavantajlı konumdaki grupların ve azınlıklara mensup bireylerin hakları yeteri düzeyde korunmamaktadır.
- Ceza ve terörle mücadele kanunları henüz AİHM'in içtihatı ile yeterince uyumlu değildir ve orantılılık ilkesine uygulamada riayet edilmesi gerekmektedir.

İfade özgürlüğüyle ilgili olarak, medya kuruluşları, gazeteciler, yazarlar ve sosyal medya kullanıcılarını hedef alan, devam etmekte olan ve yeni ceza davaları, ve bu kişilerin özellikle de terörle mücadele kanunu kapsamında cezaevlerine gönderilmeleri ciddi endişe kaynağıdır. Çok sayıda tutuklama, sorgulama, gözaltı ve soruşturmanın yanı sıra hükümetin medyaya uyguladığı ağır baskılar nedeniyle sansür davaları ve işten çıkarmalar yaşanmaktadır. Yakın zamanda gazetecilere yönelik münferit fiziksel saldırılarda bulunulmuş olup bu olaylar resmi makamlarca soruşturulmaktadır. Doğu ve Güneydoğu'da artan şiddet ve ülke genelinde tırmanan gerginlik bağlamında medya kuruluşlarına yönelik bir takım saldırılar gerçekleşmiş ve resmi makamlar basın özgürlüğünü daha fazla engelleyen uygulamalara imza atmıştır. İnternet yasasında yapılan değişikliklerle hükümetin mahkeme izni olmaksızın aşırı geniş kapsamlı gerekçelerle içeriği engelleme yetkisinin artırılması endişe kaynağıdır. Medyada ve internette ifade özgürlüğüne engel olan bir ortam yaratan gergin siyasi iklim diğer bir endişe kaynağıdır. Hakaret yasası ve benzeri suçlar muhalifler üzerinde baskı aracı olarak kullanılmaktadır.

Yargı bağımsızlığı ve kuvvetler ayrılığı ilkesine uygun hareket edilmemekte, hakim ve savcılar özellikle 2014 yılından bu yana yoğun siyasi baskıya maruz bırakılmaktadır. Hükümetin devletin içindeki sözde "paralel yapı"ya karşı kampanyası zaman zaman yargı bağımsızlığını ihlâl etme pahasına aktif şekilde yürütülmektedir.

2015 yılında kabul edilen iç güvenlik yasası yeterli denetim olmaksızın kolluk kuvvetlerine geniş takdir yetkisi vermektedir. Temmuz ayından bu yana tırmanan şiddet ortamı insan hakları ihlallerine ilişkin ciddi endişelerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Resmi makamlar PKK'ya karşı terörle mücadele amaçlı kapsamlı bir askeri ve güvenlik operasyonu başlatmıştır. Kürt meselesine ilişkin çözüm süreci durma noktasına gelmiştir. Bu bağlamda alınan terörle mücadele önlemleri her zaman orantılı olmamıştır. Terörle Mücadele Kanunu'nda, uygulamanın tartışmasız terör suçu teşkil eden suçlarla sınırlandırılması sağlanacak şekilde gerekli değişiklik henüz yapılmamıştır.

İşkence ve kötü muamelenin önlenmesiyle ilgili bazı sorunlar devam etmektedir. Göstericilere karşı aşırı güç kullanıldığı ve cezaevlerinde özellikle çocuklara yönelik kötü muamele vakaları olduğu sıklıkla bildirilmiştir. Özellikle gösterilerde olmak üzere

orantılı güç kullanılmasına ilişkin açık ve bağlayıcı kuralların mevcut olmadığı dikkate alındığında bu durum çok ciddi bir endişe kaynağıdır. Türkiye İnsan Hakları Kurumu bünyesinde mevcut olan ulusal önleme mekanizması henüz işlevsel değildir. Cezasızlık hâlen büyük endişe kaynağıdır. Kayıp şahıslara veya toplu mezarların açılmasına ilişkin kapsamlı bir yaklaşım bulunmamaktadır. Güvenlik ve kolluk görevlileri tarafından yapıldığı iddia edilen yargısız infazların tamamına yönelik olarak bağımsız soruşturmalar yürütülmemektedir. Kamu makamlarının neden olduğu zararların veya can kayıplarınının tazmin edilmesine ilişkin mevzuat da yetersizdir. Göstericiler, kolluk güçleri tarafından kötü muamele gördükleri iddiasıyla yargılama sürecini başlattıklarında, yargı tarafından öncelik verilen aleyhte iddialar ile karşı karşıya kalmaya devam etmektedirler. Kötü muamele iddiaları gerektiği şekilde soruşturulmamakta veya bunlara yönelik yaptırım uygulanmamaktadır.

Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü konusunda, ibadet özgürlüğüne genel olarak saygı gösterilmektedir. Bununla birlikte, Yargıtayın Cemevlerinin ibadet yeri olarak tanınmasına ilişkin yakın tarihli kararının uygulanması ve Alevilere karşı işlenen saldırıların etkili adli takibinin yapılması konuları da dâhil olmak üzere, Aleviler ile ilgili çözülme bekleyen sorunlar bulunmaktadır. Türkiye, zorunlu askerlik hizmetini yapan kişilere vicdani ret hakkını tanımayan tek Avrupa Konseyi üyesidir. Dini azınlıkların din adamlarının eğitimi, tanınması, tüzel kişilikleri ile yabancı din adamlarının çalışma izinleri ile ilgili sorunları çözülme beklemektedir. AİHM kararları zorunlu din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri sorununun çözümüne ışık tutmalıdır.

Toplantı özgürlüğü ile ilgili olarak hükümet, halk protestolarına karşı artan bir hoşgörü-süzlük sergiledi ve toplantı hakkıyla ilgili kısıtlayıcı yorumunu korudu. Birçok örnekte (1 Mayıs, İstanbul'da 28 Haziran'da düzenlenen "Gurur Yürüyüşü") aşırı güç kullanıldı. 1 Mayıs Taksim Meydanı yürüyüşüne izin verilmedi. Kobani'deki durum veya üst düzeye atfedilen yolsuzluk iddiaları gibi konularla ilgili gösteriler, terörle mücadele kanunu kapsamında yargılanmaya devam edildi.

Anayasa örgütlenme özgürlüğünü teminat altına almaktadır. Uygulamada mahkemeler, milli güvenliğe, ahlâka ve Türk aile yapısına ilişkin iddiaları tarafından özgürlüğünü kısıtlamak amacıyla kullanmaya devam etti.

Ayrımcılıkla mücadele konusunda mevzuat çerçevesi etnik köken, cinsel yönelim ve/veya cinsiyet kimliği temelindeki ayrımcılığı açık olarak yasaklamıyor. Eşitliği desteklemekle; ırkçılık, yabancı düşmanlığı, antisemitizm ve hoşgörü-süzlükle mücadele etmekle ve ayrımcılık mağdurlarının şikâyetlerini ele almakla görevli uzmanlaşmış bir yapı bulunmuyor. Etnik, dinsel gruplar ile cinsiyet çeşitliliğini savunan gruplar sosyal

yaşamda ve istihdamda ayrımcılık yapıldığına dair raporlamalarını sürdürüyor. Lezbiyen, gay, biseksüel, trans ve interseks (LGBTI) bireylerin temel haklarına saygı, ciddi endişeye mahal verir düzeyde. Trans bireylere karşı işlenen nefret suçları, saldırılar ve cinayetler derin endişe kaynağı. Bu tür nefret suçlarına karşı korunma sağlayan özel bir mevzuat bulunmuyor. Transgender bireyler keyfi para cezalarına, ev baskınlarına ve polis şiddetine maruz kalmaya devam ediyor.

Kadın erkek eşitliğine dair mevzuat ve kurumsal çerçeve yerinde. Bununla birlikte kadının geleneksel rolünün desteklenmesi, mevzuatın etkin olmayan bir şekilde uygulanması ve düşük hizmet kalitesi, kadına yönelik şiddeti ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti ciddi endişe kaynaklarından biri haline getiriyor. Kadın cinayetleri ciddi endişe kaynağı; yargının duruma yaklaşımı çoğu vakada sorunlu (ceza indirimi vs.). Eğitimde toplumsal cinsiyet eşitsizliği, başta erken yaşta evlilik veya çocuk işçiliği dolayısıyla okulu bırakma sebebiyle ciddiyetini koruyor.

Çocuk haklarıyla ilgili olarak genel politika, mevzuat, eşgüdüm ve izlemede sınırlı düzeyde ilerleme kaydedildi. 2013 ulusal çocuk hakları stratejisi ve eylem planı uygulanmıyor ve Çocuk Hakları İzleme ve Değerlendirme Kurulu toplanmadı. Çocuk ve kadın hakları için belirlenen özel Kamu Denetçisi (Ombudsperson) durumun iyileştirilmesi için ciddi çabalar sarf ediyor.

TÜRKİYE'DEKİ İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARINI DESTEKLEMELİK VE SAVUNMAK AMACIYLA AB TARAFINDAN YAPILANLAR

1. AB diplomatik temsilcilikleri ve benzer düşünen ülkeler (örn. Norveç, İsviçre) arasında bilgi paylaşımı ve koordinasyon

İnsan hakları savunucuları ve insan hakları savunucularının faaliyetlerinin desteklenmesi ve korunması konularını ele almak üzere, AB ve Birlikle benzer düşünen ülkelerin Türkiye'de yerleşik diplomatik temsilcilikleri, ilgili hallerde, İHS de dâhil olmak üzere insan hakları konularını Büyükelçiler veya Müsteşarlar düzeyinde aylık olarak düzenlenen toplantılarında gündemin bir parçası haline getirecektir. AB İHS İrtibat Görevlisinin veya herhangi bir üye devletin dikkatine sunulan İHS'larına yönelik baskı örnekleri, olayın takibine ilişkin tartışmaları kolaylaştırmak amacıyla derhal tüm AB diplomatik temsilciliklerindeki insan hakları irtibat noktasına iletilecektir. Bu tür vakalara ilişkin raporlar tartışmaları kolaylaştırmak üzere dağıtılacaktır.

AB diplomatik temsilcilikleri duruşmaların gözlemlenmesinde ve akabinde raporların paylaşılmasında da eşgüdümü iyileştirecektir.

Uygulama takvimi: *derhal*

2. İnsan Hakları Savunucularının durumunun takibi

AB diplomatik temsilciliklerinin yukarıda bahsedilen düzenli toplantılarının yanı sıra, AB irtibat görevlisi de yılda asgari iki defa --ancak hedeflenen 3-4 defa-- olmak üzere, İHS'lerinin durumunu, son gelişmeleri ve insan hakları savunucularının desteklenmesi ve korunması için AB tarafından oynanabilecek rolü ele almak amacıyla, insan hakları savunucularını ve STK'larını ülkedeki aktif tüm AB diplomatik temsilciliklerle bir araya gelmeye davet edecektir. Bu tür toplantılar Ankara'da veya İHS'lerinin daha büyük riskler altında olduğu bölgelerde düzenlenebilir.

İnsan haklarının ihlâl edildiği belirli olaylarda ve İHS'leri ile AB İrtibat Görevlisi arasında yapılacak uygun istişarenin ardından, İrtibat Görevlisi ve AB diplomatik temsilciliklerinin insan hakları irtibat noktaları ile birlikte olay bazında (ad hoc) ve takip amaçlı İHS toplantısı düzenlenebilir. İHS'leri da Ankara'da veya Türkiye'nin başka bölgelerinde olay bazlı toplantı yapılması ihtiyacı konusunda öneride bulunabilir; AB diplomatik

temsilcilikleri, toplantı tutanaklarını Türkçeye tercüme ettirmeye çalışacaktır.

Uygulama takvimi: *derhal*

3. İnsan Hakları Savunucularıyla ilgili konuların resmi makamlara iletilmesine dönük olası adımlar

İlgili AB/Türkiye ikili toplantıları öncesinde (örn. siyasi ölçütler toplantıları, alt komite toplantıları, AB Üye Devletler/Türkiye ikili diyalog toplantıları) AB tarafı, pozisyonunu hazırlamak amacıyla İHS'lerinden son gelişmelerle ilgili olarak bilgi talep edecektir.

AB, kadın insan hakları savunucuları da dâhil olmak üzere İHS'lerinin faaliyetlerine karşı engellemelerle --ve insan hakları savunucularının çalışmalarının yersiz bir şekilde engellendiğinin tespit edildiği hallerde-- ilgili raporları değerlendirecek ve bu tür engellemelerin ortadan kaldırılmasına destek vermek amacıyla (resmi ve özel) diplomatik girişimler de dahil uygun adımları atacak ve/veya açıklama yayımlayacaktır.

Uygulama takvimi: *derhal*

4. İnsan hakları savunucularının kabul görmesi ve görünürlüğü

AB diplomatik temsilcilikleri, İHS'ler tarafından gerçekleştirilen çalışmaların kabul görmesi ve görünürlüklerinin artırılması yönünde aktif olarak çalışmaktadır. İHS'lerle yapılan mutad/yıllık toplantıların; AB/Türkiye ve AB Üye Devletleri/Türkiye ikili diyalog görüşmelerinin öncesinde düzenlenen toplantıların; İHS merkezlerine yapılan ziyaretlerle İHS'ler tarafından organize edilen etkinliklerin yanı sıra AB tarafı, gerektiğinde İHS'lerin davalarını izleyecek ve tutuklu İHS'leri ziyaret edecektir. AB Diplomatik Temsilcilikleri davaların izlenmesi konusunda İHS'lerle daha yakın işbirliğinde bulunacak ve bu türden davaları izlediğini öncesinde kamuoyuna duyuracaktır.

AB ve Üye Devletler, uygun ve mümkün olan hallerde, İHS'lerin en fazla risk altında olduğu bölgelerde de dâhil olmak üzere, üst-düzey konuk heyetlerle İHS'lerin bir araya getirildiği toplantılar düzenleyecektir.

AB hâlihazırda Türkiye'de, ikili katılım öncesi yardım programı aracılığıyla İHS'lerin çalışmaları da dâhil olmak üzere insan hakları ve ifade özgürlüğünü faal bir şekilde desteklemektedir. Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Aracı (DİHAA)'nın yanı sıra AB Diplomatik Temsilciliklerinin ikili destek programları aracılığıyla da, insan haklarının desteklenmesi ve korunması alanında faaliyet gösteren örgütlere uygulamaya yönelik özel destekler sağlanmaktadır.

Uygulama takvimi: *derhal* (katılım öncesi yardım/DİHAA desteği kapsamında halen devam etmektedir)

5. İnsan Hakları Savunucuları Özel Raportörü de dâhil olmak üzere, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyinin özel prosedürlerinin desteklenmesi,

AB ile Üye Devletler ve Türkiye arasında yürütülen siyasi diyalog bağlamında, AB tarafı İnsan Hakları Savunucuları Özel Raportörü tarafından ülkeye gerçekleştirilecek ziyaretleri destekleyecektir. Ayrıca Türkiye'deki insan hakları savunucuları tarafından BM tematik mekanizmalarının kullanılmasını da destekleyecektir.

Uygulama takvimi: *derhal*

6. Tehlike altında bulunan İnsan Hakları Savunucularına Yardım

AB Diplomatik Temsilcilikleri Andreea Schmidt'i İnsan Hakları Savunucuları için AB İrtibat Görevlisi olarak belirlemiştir. İHS'ler gerektiğinde yardıma ulaşabilmek için AB İrtibat Görevlisi ile kısa sürede temasa geçebilecektir.

AB İrtibat Görevlisi İletişim Bilgileri:

Sn. Andreea Schmidt

Tel: 0312 459 87 00 / 0530 773 00 74

andreea.schmidt@eeas.europa.eu

Vekil görevlinin temas bilgileri:

Sn. Ireneusz Fidos

Tel: 0312 459 87 00 / 0530 311 00 30

ireneusz.fidos@eeas.europa.eu

İrtibat Görevlisi ile temasa geçerken, İHS'ler mümkün olduğunca net ve verilere dayalı konuşarak insan hakları ihlalleri ve failer hakkında güvenilir bilgi sağlamalıdır. İHS'lerin yaptıkları raporlama, BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği örneğinde olduğu gibi, uluslararası raporlama standartlarına uyabilir: <http://www.ohchr.org/EN/Issues/SRHR-Defenders/Pages/Complaints.aspx>

AB Büyükelçilikleri, belirli yasal yükümlülük ve uygulamaları doğrultusunda, İHS'lerin korunması ve/veya acil durum vizesi almasını gerektirebilecek her türlü insan hakları ihlalini geciktirmeden/süratle incelemeye hazır bulduklarını bir kez daha teyit etmişlerdir. AB Büyükelçiliklerindeki ilgili görevlilerin iletişim bilgileri için lütfen Ek'e bakınız.

Uygulama takvimi: *derhal*

7. İlgili insan hakları bilgilerinin İHS'ler ve sivil toplum ile paylaşılması

AB'nin İHS'lere yönelik Yol Gösterici İlkeleri, DİHAA ile ilgili bilgilerle birlikte AB Delegasyonu web sitesinde mevcuttur. AB'nin Yol Gösterici İlkeleri ayrıca AB Üye Ülke Büyükelçiliklerinin web sitelerinde de yayınlanacak ve Türkçeye tercüme edilecektir.

AB tarafı, İHS'leri AB/Türkiye ve AB Üye Devletler/Türkiye diyalogu bağlamında yürütülen ilgili görüşmelerin niteliği konusunda bilgilendirmeye devam edecektir.

AB, teklif çağrıları yoluyla İHS'ler için mali destek olanaklarını duyurmayı sürdürecektir.

Yıllık ilerleme raporu AB Delegasyonu web sitesinde yayınlanacak ve hem İHS'ler hem de sivil toplum ile paylaşılacaktır.

Uygulama takvimi: *derhal*

EK –

TÜRKİYE'DEKİ AB DİPLOMATİK TEMSİLCİLİKLERİNİN İNSAN HAKLARI TEMAS NOKTALARI

Ülke	İsim	Eposta	Ofis telefonu
Avusturya	Georg OBERREITER	georg.oberreiter@bmeia.gv.at / ankara-ob@bmeia.gv.at	0312 405 5190-30
Belçika	Alain LEROY	alain.leroy@diplobel.fed.be / ankara@diplobel.fed.be	0312 405 61 66
Bulgaristan	Dimitar KARASTOYANOV	bulembank@ttmail.com	0312 467 20 71 ya da 427 5142 #. 108
Hırvatistan	Mario ZADRO	mzadro@mvep.hr / ankara@mvep.hr	0312 4460831 / 0312 4469460 0312 4379544
Çek Cumhuriyeti	Martin LUBOJACKY	Martin_Lubojacky@mzv.cz / ankara@embassy.mzv.cz	0532 760 06 05
Danimarka	Stig Paolo PIRAS	stipir@um.dk	0312 446 57 20#135
Estonya	Lilian KASEVÄLI	lilian.kasevalli@mfa.ee	0312 405 69 75
Finlandiya	Pekka SHEMIKKA	pekka.sheimikka@formin.fi	0312 457 44 09
Fransa	Christophe PARISOT	christophe.parisot@diplomatie.gouv.fr	0312 455 45 08
Almanya	Thomas TRILLER	pol-3@anka.auswaertiges-amt.de	0312 455 51 19
Yunanistan	Despina BALKIZA	balkiza.despina@mfa.gr	0312 448 08 73
Macaristan	Katalin TAMUS	ktamus@kum.gov.tr	0312 442 22 73
İrlanda	Orlagh CONDRON	Orlagh.condron@dfa.ie	0312 459 10 13
İtalya	Silvia TOSSI	silvia.tossi@esteri.it	0312 457 42 65
Letonya	Jānis BEKERIS	janis.bekeri@mfa.gov.lv	0312 405 61 36
Litvanya	Ričardas ŠLEPVIČIUS	lrabasd@ada.net.tr	0312 447 07 66
Lüksemburg	Virginie ARSLAN	virginie.arslan@mae.etat.lu	0312 459 14 11
Hollanda	Erik VAN OUDHEUSDEN	erik-van-oudheusden@mimbuza.nl	0312 467 19 77
Polonya	Ireneusz LUSTYK	ireneusz.lustyk@msz.gov.pl	0312/457 20 08
Portekiz	Leandro AMADO	embaixada@portugal.org.tr	0312/405 60 28
Romanya	Laura DUMBRAVENU ONAT	ankara@mae.ro	0312/466 37 06
Slovakya	Peter BACEK	emb.ankara@mzv.sk	0312/467 50 75-76
Slovenya	Tajjana KOVAČIČ	Tajjana.Kovacic@gov.si	0312/405 42 21-22
İspanya	Jose M. DAVO CABRA	josem.davo@maec.es	0312/441 59 91
İsviç	Peter SVENSSON-KEMENY	peter.svensson-kemeny@gov.se	0312/455 41 11
Bireşik Krallık	Alfred LE PREVOST	Alfred.LePrevost@fc.gov.uk	0312/455 32 09

Avrupa Birliği
Türkiye Delegasyonu

Uđur Mumcu Cad. No: 88 Kat: 4
06700 Gaziosmanpařa Ankara
Tel: (+90 312) 459 87 00
Faks: (+90 312) 446 67 37
delegation-turkey@eeas.europa.eu

www.avrupa.info.tr

www.facebook.com/EUinTurkey

www.twitter.com/eudelegationtur